

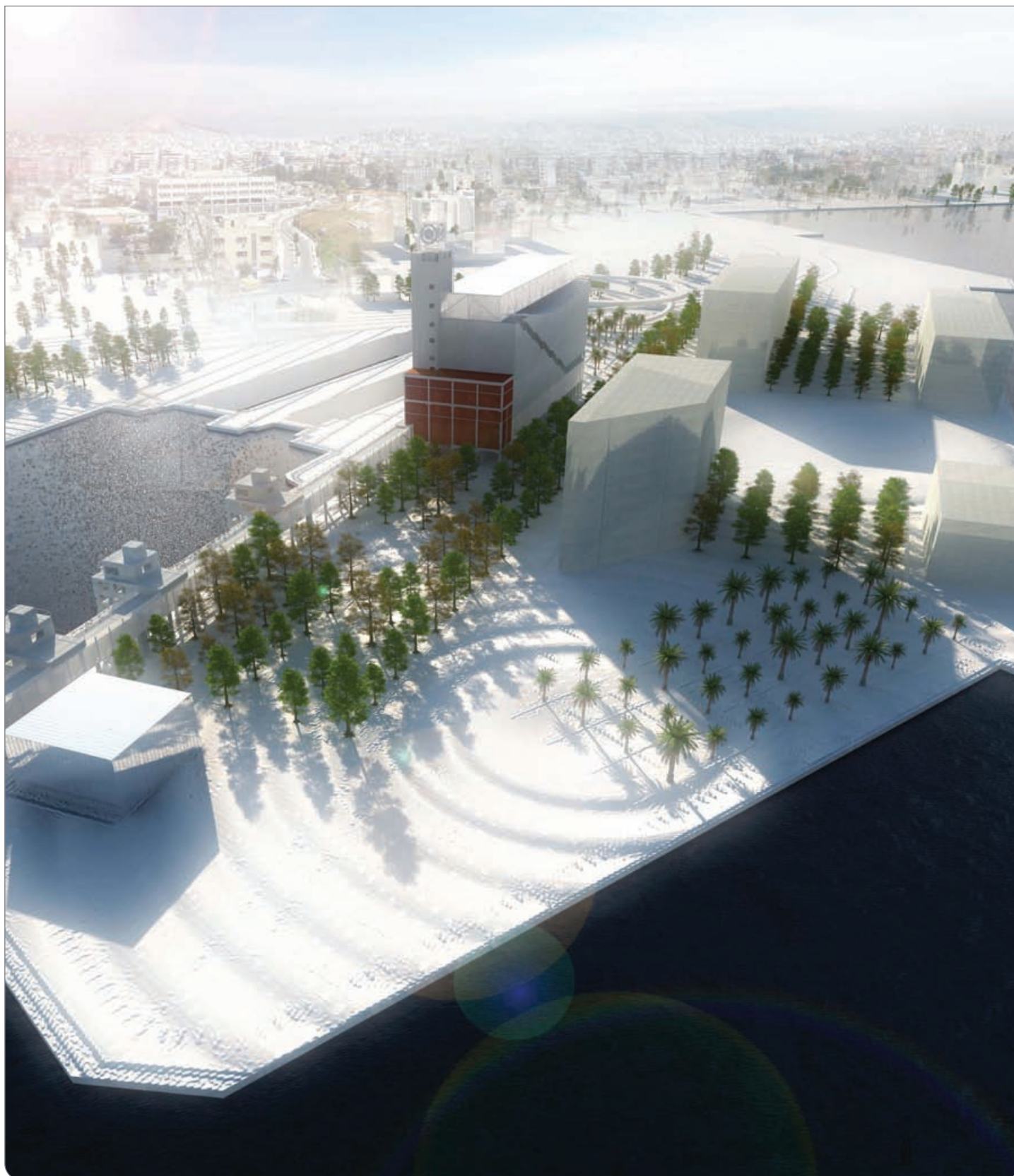
#43 ianuarie - februarie 2013

ARHITECTII ȘI BUCUREȘTIUL

ISSN 4133 - 1234

Anuala Timișoreană de Arhitectură | Hala Matache | Premiul Mies van der Rohe | Competiția Piraeus Cultural Coast

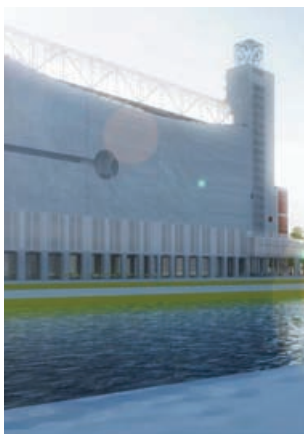

**FURNIZORUL CASEI REGALE A MARII BRITANII
DESCHIDE SHOWROOM ÎN BUCUREȘTI**

LONDRA, BARCELONA, MIAMI, NEW YORK, TORONTO, MILAN, LOS ANGELES, ROMA,
PARIS, MADRID, HONG KONG, OSAKA, BUENOS AIRES, SEOUL, SIDNEY...

AGENDA OAR

- Comisia Tehnică a Primăriei București **04**
- Colegiul Director: Capodopera **14**
- Comisia de disciplină. Despre acte, iscălituri și responsabilitate **15**

EVENTIMENTE INTERNE

- Rezultatele concursului pentru Amenajarea spațiului public din centrul localității Sibiel **16**
- Anuala Timișoreană de Arhitectură 2012 **18**
- Războiul împotriva țărănimii. Anii colectivizării **20**
- Mărturii. Frescele Mănăstirii Argeșului **22**
- Hala Matache **24**

EVENTIMENTE EXTERNE

- Proiecte românești nominalizate pentru Premiul Mies van der Rohe 2013 **26**
- Competiția Piraeus Cultural Coast **30**
- Close, Closer. Trienala de Arhitectură de la Lisabona 2013 **32**
- Marcel Breuer. Expoziție retrospectivă **33**

PUBLICAȚII

- Noutăți **34**

Pe copertă: Competiția Piraeus Cultural Coast - Premiul 2.
Proiect: Andrei Uleia, Traian Bompa, Cristina Chelărescu

Filiala București OAR

Președinte arh. Mircea Ochinciuc

Colegiul director

arh. Mihai Ene, arh. Alexandru Nicolae Panaitescu,
arh. Mario Kuibuș, arh. Crișan Atanasiu,
arh. Emil Ivănescu

Adresă:

str. Academiei nr. 18-20, sector 1, București,
tel. 303.92.26

www.oar-bucuresti.ro

Editor: igloo media

Bord editorial:

Bruno Andreșoiu
Adrian Ciocăzanu

Redactori:

Viorica Buică
Reka Țugui
Anca Rotar
Loredana Brumă

Grafică:

Cătălin Artenie

DTP & procesare imagine:

Cristian David

Corectură:

Andreea Amzoiu

Adresă:

str. Brezoianu nr. 4, sector 5, București,
tel. 313.41.18, office@igloo.ro

Stimați colegi,

Conducerea Ordinului Arhitecților București vă aduce la cunoștință dorința sa de a promova transparența în ceea ce privește activitățile și deciziile sale. În consecință, buletinul „Arhitecții și Bucureștiul”, distribuit gratuit tuturor membrilor filialei, va încerca să prezinte mai elocvent toate activitățile Ordinului și problemele cu care acesta se confruntă. Buletinul „Arhitecții și Bucureștiul” poate fi descărcat în format .pdf de pe site-ul oficial al Ordinului accesând adresa: www.oar-bucuresti.ro

Pentru o mai bună comunicare cu toți membrii Filialei București, vă invităm să vă exprimați opiniile legate de activitatea OAR București și de ceea ce ar trebui să reprezinte prioritățile de acțiune ale organizației noastre.

Am dori, de asemenea, să ne indicați subiectele pe care să le abordăm în numerele viitoare ale Buletinului „Arhitecții și Bucureștiul”. Vă mulțumim și așteptăm răspunsurile dumneavoastră!

Ședințele Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului a Primăriei Municipiului București

Continuăm informarea membrilor OAR asupra ședințelor de avizare săptămânale ale Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajare a Teritoriului.

Selecția următoare a folosit drept criterii calitatea proiectelor aduse în discuție și gradul lor de reprezentativitate pentru oraș, caracterul lor problematic și specificitatea locală. Ședințele Comisiei sunt consemnate de domnul Constantin Hostiuc.

Ședința Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a Municipiului București din data de 24 octombrie 2012. Au participat Bogdan Bogoescu (președinte), Gheorghe Pătrașcu (arhitect-șef), Casandra Roșu, Constantin Enache, Vlad Cavarnali, Dan Marin, Dan Șerban, Dorin Ștefan. Au fost analizate următoarele propuneri:

1. PUZ Str. Diaconu Coresi nr. 29, S.1, inițiator ARGHIRIU MARIAN / proiectant SC PRIMA SRL

Se intenționează construirea unei locuințe în Parcelarea Bazilescu, în apropierea zonei Bucureștii Noi. Terenul de care dispune proprietarul este unul foarte mic, de doar 77 mp; se dorește, totuși, ridicarea unei clădiri cu regimul de înălțime D+P+2E+M, în condițiile în care POT nu va depăși 40%. Zona este foarte dezordonată, iar marea problemă întâlnită este cea a așezării pe limita de proprietate, deoarece pe calcan există o construcție. Întrucât și intenția vecinului este de a se extinde, este propus un calcan, care ar avea rolul de a marca mai bine „întâlnirea” celor două intenții de edificare.

Casandra Roșu: „Personal, nu înțeleg care este rostul și semnificația mansardei, mai ales că s-ar putea construi pur și simplu o extindere de etaj, după o formulă clasică, și care nu ar distruge aspectul zonei”. Dan Marin se aliază și el acestei opinii – să fie construit un nivel în formulă clasică, eventual ca o pantă lină și nu o improvizație. Rezoluție (Bogdan Bogoescu): „Suntem de acord cu propunerea, în aceste condiții.”

2. Instalație de transport pe cablu, consultare, inițiator Primăria S.2 / elaborator SC ALTRIX SERVICE SRL, SC KASOL GROUP

Este prezentat tronsonul Aviatorilor – Heliade: traseul urmărește Lacul Colentina și se afirmă că pune în valoare parcursul lacurilor. Studiul istoric de fundamentare se referă la telegondole amplasate în orașe europene cu vocații culturale – Londra, Madrid, Barcelona, Paris. Ca mijloc de deplasare cotidiană în oraș, instalația ar fi un mijloc eficient, deoarece ar putea transporta până la 15 000 de persoane pe zi. În legătură cu afectarea spațiilor verzi, prezentatorul afirmă că s-a încercat plantarea cât mai discretă a pilăștrilor în zonele de contact cu solul.

Bogdan Bogoescu solicită informații suplimentare în legătură cu așezarea stâlpilor. Ar mai dori să știe cum au fost gândite amenajările la sol, accesele, parcajele, cum se face traversarea Lacului Herăstrău. Este de părere că imaginea de stâlp ar trebui discutată odată cu opinia avizată a unui expert. Se răspunde că pentru a preveni obiecțiile legate de amplasarea pe spațiul verde a stâlpilor, o parte dintre aceștia au fost reasezați în chiuveta lacului, iar din punct de vedere legal, este permisă afectarea spațiilor verzi, dacă obiectivul este unul de utilitate publică, iar conform proiectului, instalația telegondolei este un obiectiv de utilitate publică. În zona Plumbuita, stația este plasată pe un ținut uscat. Spațiile verzi, date fiind toate aceste modificări de principiu, nu mai sunt afectate. Gheorghe Pătrașcu intervine și precizează că, în discutarea acestui proiect, punctul fundamental care trebuie dezbătut este dacă o propunere și o instalație de acest tip sunt acceptate de către Comisie și de oraș. Bogdan Bogoescu, însă, nuanțează această

observație, în sensul că dacă propunerea ar fi foarte bine susținută, nimeni nu ar dori să o nege. În opinia d-sale, totuși, propunerea devine inacceptabilă dacă stâlpii de susținere devin niște sonde plantate în oraș, dacă oportunitatea nu este bine demonstrată, iar utilitatea publică nu este susținută cu mai multe argumente.

Dan Marin: „Pe malul lacurilor se petrec anumite lucruri. Problema de peisaj, de valorificare a peisajului nu poate fi susținută, în opinia mea, de câteva randări aproximative, care nu spun nimic despre ce înseamnă peisajul pentru oraș sau pentru cel care ar folosi această utilitate. Mai adaug la aceasta că într-o anumite arie, cablurile vor trece peste o zonă de protocol, chestiune care nu știu dacă a fost făcută public, ca să avem o reacție și față de această calitate.” Prezentatorul revine asupra problemei spațiilor verzi și afirmă că: în zona Aviatorilor nu sunt afectate spațiile verzi, în zona Văcărescu se respectă indicatorii, stația e punctuală și cu acces din parc; în zona Plumbuita, stația este concepută ca un punct transparent, care permite perceperea oglinzii lacului.

Bogdan Bogoescu solicită unele detalii legate de programul acestor stații gândite ca mijloc de transport – cum vor fi realizate și făcute operaționale accesele, cum vor fi dirijate fluxurile de pietoni spre și dinspre aceste stații etc. Face observația că în forma în care este prezentată, stația de la Plumbuita arată ca un hangar uriaș și cere precizări legate de funcționalitatea acesteia. Propune membrilor Comisiei să se refere în debutul discuțiilor sau al intervențiilor la oportunitatea proiectului și a propunerii.

Vlad Cavarnali se declară, în principiu, de acord cu această formulă de transport suplimentară, alternativă, dar consideră că „ceea ce ni se prezintă nu poate fi discutat și avizat în această formă. Proiectul nu ar trebui discutat în această formă, care nu permite judecarea intenției și a realizării lui. Cred că este nevoie de o componentă de design corespunzător unui implant urban și arhitectural. V-aș ruga să aduceți prin intervenția dvs. o calitate în plus orașului”.

Dan Șerban: „Văd acest proiect pentru prima oară, iar ceea ce se prezintă mi se pare a fi o abordare pragmatică a unei propunerii. Mi-aș dori, însă, să văd pentru început tot traseul și apoi bucățile, fiecare, iar în fine bucățile unite. E important locul în care traseul atinge zona. O altă mare problemă mi se pare a fi infrastructura necesară fiecărui punct și rezolvarea fluenței publicului. Fiecare stație cred că ar trebui prezentată cu o planșă de analiză cu încercări de rezolvare a acestor probleme. Cred, însă, că amplasarea acestor stații duce, în cele din urmă, la o arhitectură reprezentativă, pentru că ea va fi oricum, prin dimensiuni, emfatică, dominatoare. Și nu cred că mi-aș dori să se petreacă acest lucru, mai ales dacă vorbim de o instalație în cele din urmă funcțională. Cred că o anumite modestie a proporțiilor, ca și o diluție a structurilor, ar fi foarte necesară. Sunt de acord cu investiția, dar o atentă analiză a fiecărui detaliu cred că este foarte importantă.”

Dorin Ștefan: „Cred că din punctul de vedere al consultării populației în ceea ce privește un astfel de proiect, părerile vor fi împărțite, așa încât sunt de părere că ea este nerelevantă. Proiectul nu este nerealizabil, însă observațiile exprimate sunt toate

îndreptățite. Detaliile, în ciuda mărimii de ansamblu a proiectului, contează foarte mult. Și trebuie în primul rând stabilite cu precizie locurile de implantare, de așezare ale stațiilor”.

Constantin Enache: „Așa cum am mai spus și cu ocazia primei prezentări, cred că, tehnic, proiectul este posibil, este fezabil, dar problema rămâne în primul rând una de ordin politic – dacă autoritatea politică decide că este bine ca banii să fie investiți într-o astfel de propunere, atunci ea se poate face și se va face”.

Dan Marin: „Personal, mi-aș dori un proiect de valorificare a potențialului lacurilor. Se face o propunere de acest fel, însă cel puțin o parte din zonele care vor fi traversate mai au străzi de pământ și nu sunt canalizate. Lacurile au un potențial uriaș, iar nouă ni se propune o tiribombă. Salba de lacuri trebuie valorificată în primul rând la nivelul omului – și ni se spune despre această instalație ba că e obiectiv turistic, atunci când nu se poate susține calitatea ei de echipament de utilitate publică, dar în cazurile în care vocația de transport nu poate fi argumentată, ea devine brusc obiectiv turistic. În al treilea rând, peisajul traversat este unul foarte fragil – mi-e greu să înțeleg cum pune în valoare locul o cutie de beton sau un stâlp înalt de 40 de metri.”

Cassandra Roșu: „Față de această nouă prezentare, nu pot decât să repet ceea ce am mai spus, eventual întregind acestea cu observațiile colegilor care s-au mai făcut astăzi. Nu am fost de acord cu propunerea de la început, întrucât în primul rând consider că o investiție de acest fel este inoportună, mai ales în momentul de față, din foarte multe motive. Ca observații punctuale, vreau să spun că traseul străbate cel puțin două categorii de zone, din care unele pot fi pasabile, dar altele sunt pline de cocioabe și de locuri anonime, așa încât nu justifică direcția turistică a proiectului. În al doilea rând, doresc să mă refer la cadrul natural protejat, în contextul în care noi, ca și valori patrimoniale, nu stăm prea bine – avem foarte puțin monumente, după cum știm cu toții foarte bine.

Gândirea europeană conservă patrimoniul cultural, și cred că dacă ne pasă de această direcție, și noi ar trebui să ne prezervăm monumentele, câte le mai avem, nu să le distrugem. Parcul Tei, să nu uităm, a fost construit în generații. Și, ca paranteză, chiar nu înțeleg cum va trece acest traseu peste locuri de protocol de acel nivel. Un oraș ca Bucureștiul ar trebui să dea prin situații concrete exemple de cultură și eleganță țării, nu prin design stupid al unor locuri sau propuneri sau prin vegetație de hârdău. Cât despre amenajările distractive, nu cred că intervenții de felul celor amintite își au locul în zone centrale sau în zone protejate, care, ca idee, ar trebui să exprime demnitatea unui oraș. Și, spre deosebire de dl Dorin Ștefan, eu cred că în cazul de față trebuie revăzut cu mai multă atenție punctul de vedere al populației.”

Rezoluție (Bogdan Bogoescu): „Cu două excepții, intervenția este considerată utilă, însă toată lumea dorește să evalueze impactul viitoarei prezențe în oraș. Orice punct al acestei implantări poate deveni, la noi, un focar de infecție. Aici, în acest caz, totul trebuie să fie foarte discret, cu un regulament specific. Dimensiunile tuturor componentelor trebuie să fie discrete.

Prezența stațiilor și a stâlpilor este foarte importantă. Trebuie să avem, ca documentație, exact ceea ce se va petrece acolo. E nevoie de o analiză de accesibilitate a lacurilor și includerea lor în accesibilitatea publică. În fine, ar trebui să ne gândim și la oportunitatea pasagerului – ce anume îi oferim celui care ia un astfel de mijloc de transport? Peisajul colateral lacurilor oferă, din păcate, numeroase zone insalubre, ca să nu mai spunem că sunt zone minunate în București care zac înecate în mizerie, și s-ar putea ca acest traseu să le descopere pe unele dintre ele. Într-un astfel de caz, se poate ca această telegondolă să devină un contraserviciu adus orașului. Vă rugăm să vă urmăriți propunerea luând în considerare toate aceste observații. ”

3. PUZ Bd. Kiseleff, S.1 / Str. Ion Mincu, inițiator **ADMINISTRAȚIA STRĂZILOR, București / proiectant SC PRO CONS XXI SRL**

Se dorește, la intersecția Bulevardului cu str. Ion Mincu, constituirea unei piețe care să fie dedicate Regelui Mihai și care să cuprindă pe una din laturi un bust al acestuia.

Bogdan Bogoescu: „Mă tem ca intenția dvs. să nu ajungă asemena statuii lui Atatürk din fața Teatrului Odeon, indiferentă la context. Personal, cred că talia acestei personalități importante, totuși, pentru istoria noastră, merită ceva mai mult decât alocarea unei intersecții. Nu sunt convins că este bine ca pe un colț al intersecției să punem acest bust – mă tem că va fi prea puțin remarcat. E oportună o astfel de așezare? Mi se pare că ărosim niște posibilități importante punând personalitățile țării în niște cotloane”.

Dan Marin: „Personal, mi se pare că pentru acest spațiu care se dorește reprezentativ sunt prea multe elemente. Aș dori ceva mai multă sobrietate a locului.”

Bogdan Bogoescu: „Poate că ar fi utilă o ierarhizare a elementelor prezente către locul monumentului.”

Constantin Enache: „Mă mărginesc să spun doar că Regele a văzut proiectul și că a fost de acord cu această propunere.”

Dan Șerban: „O rugăminte – compoziția este grea, e una de factură clasică, așa că aș ruga pe cei care se vor ocupa de realizarea acestei intervenții să lase toate celelalte trei colțuri ale pieței libere, tocmai ca să nu concureze cu bustul.”

Dorin Ștefan este de părere că locul nu poate fi numit o „piață”, lipsindu-i mai multe atribute.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Cu observațiile exprimate, suntem de acord cu propunerea.”

4. PUD Piața CA Rosetti, S. 1 / inițiator: **SC BUCUREȘTI TURISM SA, proiectant SC AXIS DESIGN SRL**

Întrucât este vorba despre o revenire la un proiect care a fost prezentat pe larg, Bogdan Bogoescu cere proiectantului să precizeze numai locurile care au fost modificate sau care au primit alte rezolvări decât cele știute deja. Prezentatorul arată că au fost verificate documentațiile din zonă și ca, urmare a acestora, s-a revenit cu trei propuneri dezvoltate către Ateneu și către Bibliotecă.

Nu se va mai construi deasupra clădirii Cîna, s-a renunțat și la corpul de legătură dintre clădiri. A fost așezată „mai multă carne pe clădiri spre Piața Revoluției”. S-a încercat crearea unui traseu pietonal către piață. Se mai dorește realizarea unui luminator ca o umbrelă deschisă, liber, o protecție de sticlă. Înălțimea maximă care va fi

atingă să fie de 22 m.

Gheorghe Pătrașcu crede că cel mai bine ar fi să fie avizată o documentație care să permită, ulterior, dezvoltarea proiectului la toate nivelurile.

Dan Șerban: „Proiectul face propuneri viabile și posibile. Pandantul la Ateneu mi se pare în regulă, iar frontul, foarte important, este posibil. La fel este și închiderea către Piața Rosetti. Este bine și ca obiectul cel mai prețios al intervenției să fie cuprins în interior; zona de colț, însă, cred că ar trebui să exprime mai clar alinierea avută în vedere. Și nu știu cum vom putea controla volumetriile care vor apărea”.

Vlad Cavarnali: „Mi-aș dori să fie lăsată liberă posibilitatea construirii unui proiect integrat. Spre N, bara să fie extrem de simplă, înălțimea să nu depășească pe aceea permisă de regulamentul zonelor protejate.”

Dorin Ștefan: „Pentru că, dacă îmi aduc minte, casa veche avea niște anexe, care descriau limita de proprietate, aș opta pentru soluția 3, cea cu rapel istoric.”

Constantin Enache, însă, alege o altă soluție, care i se pare a avea o ținută mai bună. Este de părere că volumul dinspre Piața Rosetti poate atinge înălțimea Bibliotecii Regale; exprimă și opinia conform căreia legătura incintei cu Calea Victoriei trebuie refăcută, modelată într-un sens mai complex, nu doar ca o racordare a unor căi de acces.

Dan Marin este de părere că în acest loc este necesară o dezvoltare urbană care să prindă lucrurile în evoluția lor.

Cassandra Roșu ar dori să știe care este criteriul după care s-a stabilit direcția pietonalului. Se răspunde că a fost vorba despre limita de proprietate. Este de părere că în zonă se pot organiza, mai ales pentru că lipsesc acestui spațiu, trasee pietonale excepționale.

Rezoluție (Bogdan Bogoescu): „Propun membrilor Comisiei să optăm pentru varianta din centru, mai ales că pare să permită cele mai multe posibilități de cuplare, ulterior, cu rezultatele unui concurs). E nevoie, însă, dată fiind importanța locului, să putem vedea și niște imagini ale arhitecturii. Vă rugăm să veniți cu acestea la studii pentru aviz. Propunem avizarea favorabilă.”

Ședința Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a Municipiului București din data de 14 noiembrie 2012. Au participat Sorin Gabrea (președinte), Gheorghe Pătrașcu (arhitect-șef), Cassandra Roșu, Vlad Cavarnali, Constantin Enache, Tiberiu Florescu, Dan Șerban, Dorin Ștefan, membri ai serviciilor de specialitate ale Primăriei (Andrei Zaharescu, Elena Boghină). Au fost prezentate următoarele documentații:

1. PUZ Str. Pieței nr. 67, S.1, inițiator **SC PALADIUM COM SRL, elaborator SC OVO DESIGN PROIECT SRL, URB. RUR. OANA RĂDULESCU, aviz de oportunitate**

Lotul, de cca 240 mp, se află între Chitila și Bucureștii Noi, este

parțial de tipul M3, iar o altă parte este indicată ca fiind zonă rezidențială în PUG. Însă PUG nu coincide în multe privințe cu realitatea de pe teren. Se dorește concesionarea unei zone de cel puțin încă 100 mp, preferabil 150 mp (Administrația Pieței este, pentru moment, proprietar intabulat pe teren) și desființarea magazinului actual, care ar urma să fie înlocuit de o altă construcție. Sunt prezentate două variante, prima cu atingerea unui POT de 80% și a unui CUT de 2,5, cea de a doua cu un POT de 60% și același CUT. Una dintre propuneri ține frontul pe aliniament și vizează prelungirea polului comercial, cu parcare pe spate. Constantin Enache solicită precizarea funcțiunii. Se arată că aceasta va fi în principal una comercială, dar la etajul prim vor putea fi organizate diferite evenimente; un al doilea etaj va servi de sediu administrativ. Zona ar putea trece, prin urmare, de la M2a la M3. Elena Boghină precizează că există o mare problemă legată de disponerea străzilor și a parcarilor, însă Constantin Enache este de părere că „atâta vreme cât indicațiile Comisiei nu vor putea fi urmărite, în realitate se va parca la fel, pe trotuare și pe unde se va putea, iar toată lumea va trebui să se descurce”. Pentru a remedia sau anticipa această problemă, dl Enache propune amplificarea trotuarelor și, eventual, retragerea spre spate a spațiilor pentru parcare. Rezoluție (Sorin Gabrea): „Se avizează favorabil.”

2. PUZ Str. Jandarmeriei nr. 13, S.1 / inițiator FLOREA MĂDĂLINA IULIANA, elaborator GRAPH TRONIC XM, URB. RUR. ADINA GABRIELA POPESCU, aviz de oportunitate

Zona are indicativul CB1, care permite un POT maxim de 50% și un CUT de 2,2. Înălțimea posibilă ar fi P+4. Ca date despre situația existentă în apropiere, se afirmă că în imediata vecinătate se mai construiește un ansamblu rezidențial de această înălțime, dar mai sunt și alte PUZ-uri care și-au produs efecte. Se estimează că va exista o mărire a CUT la 2,4. Ca facilitate pentru circulație, se va construi un rond, iar strada se va lăți către pădure.

Elena Boghină: „În această zonă sunt aprobate trei documentații, dar în general ampriza străzii ajunge cam la 30 m, cu tot cu spațiile verzi și separatoarele de sens. Diferă numai „întrările” în pădure – care înseamnă, desigur, și sacrificarea unor pomi. Un singur proiect nu sacrifică nimic, dar el reduce ampriza străzii la 21m”. Dna Boghină mai arată că în avizele de mediu primite până acum pentru această documentație și pentru altele din zonă nu se face referire la intrarea în pădure. „În aceste condiții, soluția fezabilă și care va întâmpina cea mai mică rezistență ar fi executarea unui proiect care să afecteze cât mai puțin pădurea”. Prezentatorul are ideea retragerii primei proprietăți. Sorin Gabrea, însă, este de părere că „trebuie găsită o soluție corectă și pentru interesul public.”

Cassandra Roșu: „Pădurea mai are o particularitate specială – se află în intravilan, așa încât cred că o discuție serioasă cu cei de la Mediu este necesară. Personal însă, aș vrea să știu cum se cuplează străzile, cum a fost concepută lotizarea, care sunt cuplările prevăzute, dacă sunt?”

Tiberiu Florescu este de părere că ceea ce s-a prezentat nu este un

studiu urbanistic, ci o lotizare.

Constantin Enache: „Sunt de părere că proprietarii trebuie să colaboreze la modul real pentru găsirea unei soluții corecte, aici – și trebuie să dea un răspuns comun la întrebări de tipul – cum se va face strada? Cum va fi fundătura?”

Vlad Cavarnali își exprimă convingerea că, din punctul de vedere al rețelei stradale, există un plan al întregii zone și ar dori ca el să fie revizitat, iar proiectul să exprime legătura lui cu acel sistem de circulație deja gândit.

Cassandra Roșu pune o altă problemă: „Dacă acea stradă va deveni, la urma urmei, un bulevard urban, cum va fi el mobilat?”

Sorin Gabrea este de părere că principala problemă a racordării circulațiilor este, în zonă, păstrarea axului drumului principal într-un raport bun, de continuitate, cu DN1.

Elena Boghină consideră că soluția cea mai bună în situații de acest tip, aici inclusiv, este ca Serviciul Tehnic al Primăriei să facă un studiu și să stabilească reguli, aliniamente, alinieiri și toți cei care vor veni ulterior cu documentații să preia aceste prevederi.

Constantin Enache: „Este nevoie să existe o tramă stradală cât mai reală, cu posibilități certe de a propune ceva concret; apoi, va trebui gândită mobilarea acestei artere și profilul ei. Poate că o diminuare a volumului propus inițial ar fi o soluție mai bună, pentru că ar mai scădea din intensitatea de utilizare a terenului, care pare să fie prea mare.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Vă rugăm să reveniți cu precizarea acceselor de serviciu și a parcarilor pentru vizitatori, cu indicarea spațiilor comunitare publice. Acordați atenție problemelor observate de membrii Comisiei.”

3. PUZ Str. Arbanasi nr. 3, S5, inițiator FUNDAȚIA ECOLOGICĂ GREEN, elaborator SCA ALFA DESIGN SRL – URB. RUR.

IFTIMIE ILEA MARIANA, aviz de oportunitate

Lotul pe care se dorește edificarea este situat în Prelungirea Ferentari, la intersecție cu Spătarul Preda, în spatele firului de blocuri și are cca 180 mp. Se află între două construcții existente. Proiectantul propune ridicarea unui imobil de P+2 cu subsol, lipit la calcan, cu funcțiunea de locuire.

Constantin Enache: „S-a inițiat procesul pentru închiderea golurilor pe limita de proprietate? Dacă da, atunci este util să așteptăm decizia instanței.”

Cassandra Roșu: Conform prevederilor legale, pe un astfel de lot nu poate fi promovat un PUZ.”

Dan Șerban consideră și el că cea mai bună soluție ar fi ca proiectantul să rămână la reglementările actuale.

Dorin Ștefan sugerează realizarea unui PUZ pe două terenuri, care ar permite o dezvoltare ceva mai consistentă, iar Sorin Gabrea consideră că în această situație Primăria Capitalei ar putea solicita Primăriei S5 un punct de vedere asupra proprietății de alături.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Vă rugăm să reveniți după verificarea condițiilor de legalitate ale construcției vecine.”

4. PUZ Bdul. Timișoara 101G, S.6, inițiator ANCUȚA MIHAI / elaborator SC ALTER EGO CONCEPT SRL, URB. MARIUS GĂBUREANU

Pe o suprafață de cca. 10.000 mp se intenționează construirea de locuințe colective, în regim de S+P+8E. În această unitate construită vor locui cca 1.300 de locuitori, iar la etajele inferioare vor fi prevăzute spații pentru comerț și servicii. Se cere și schimbarea încadrării zonei în M2. Problema esențială care s-a pus în această documentație a fost cea a dotărilor de sănătate, a dotărilor publice și a transportului. Cum zona de studiu a fost extinsă spre N, s-a intenționat și eliminarea parcajelor la sol. A fost propusă o circulație carosabilă de utilitate publică și s-a încercat fragmentarea zonei, astfel încât funcțiunile să își răspundă cât mai bine și să poată fi cât mai bine precizate. Pentru terenul aflat în partea de N a incintei a fost avansată o propunere de legătură cu cartierul Brâncuși. Au fost identificate structurile de învățământ preșcolar și ele vor fi asigurate, parțial, de către spații de la parterele blocurilor sau etajelor I. Tot în

locații de acest fel vor fi prevăzute și dispensare, însă există și alte dotări asemănătoare în apropierea zonei care pot fi folosite de viitorii locatari. Când privește problema transportului în comun, legăturile cu orașul pot fi asigurate satisfăcător dacă în direcția Prelungirea Ghencea – Bd. Timișoara vor fi extinse câteva trasee, eventual să fie prevăzute unele terminale.

Constantin Enache ar dori ca prezentatorul să precizeze momentul în care s-au făcut legăturile, racordurile de la patru la două benzi, în zonă, atunci când necesarul, de fapt, ar reclama o altă soluție. Elena Boghină își exprimă și ea neînțelegerea față de unele aspecte ale prezentării care privesc circulația: „Dacă toate clădirile pe care le prezentați sunt existente, de ce nu încapă stradă, din moment ce planșa indica o posibilitate în acest sens?” Casandra Roșu cere să fie precizată situația documentațiilor valabile. Se răspunde că în acest moment valabile sunt PUZ S6 și PUG. Dna Roșu își mai exprimă nedumerirea față de acest loc în care coexistă 6-7 tipuri de volumetrie diferite care nu fac parte dintr-un plan coerent. Este de părere că în acest caz ar trebui să existe și o ilustrare de arhitectură, dată fiind fragmentarea, îmbucătățirea zonei.

Sorin Gabrea observă că și în cealaltă extremă a locației lucrurile funcționează la fel; consideră obligatoriu existența a cel puțin patru benzi de circulație. Ar mai dori să fie clar exprimată lățimea edificabilelor, iar la răspunsul că acesta măsoară 20 m, apreciază că raportul de mărimi propuse nu este unul corect.

Constantin Enache se interesează de situarea celui mai apropiat spațiu verde. Se răspunde că în Parcul Brâncuși există câteva spații verzi pietonale amenajate.

Vlad Cavarnali cere să fie determinate relațiile de trafic, ca și parametri necesari reclamați de funcțiunile propuse. Își exprimă dezacordul față de posibilitatea ca unui număr de 1.300 de locuitori să-i fie oferită ca arteră utilă o stradă de doar 7 m lățime și față de imposibilitatea practică a identificării unui loc de joacă de calitate pentru copii.

Dorin Ștefan: „Parametrii pe care îi discutăm nu sunt suficienți pentru a asigura o densitate controlabilă propunerii și zonei. Ca să existe o zonă specială de densitate, ea ar trebui corelată cu modificarea de impozit reclamată.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Se vor urmări pentru realizarea unei documentații ameliorate – ocuparea întregului teritoriu; un bilanț teritorial mai echilibrat; o schemă de teritoriu realistă. Vă rugăm să reveniți.”

5. PUZ Calea Dorobanților / Str. Mihai Eminescu / Str. Gen. Ernest Broșteanu, inițiator Primăria Municipiului București, SC RUBIN GOLD 2004 SRL / elaborator SC AVIS PRINT SRL, arh. DORIN ȘTEFAN, consultare

S-a revenit cu mai vechea propunere de realizare a unui turn în această zonă, turn care este locat într-un spațiu de cca 5.000 mp și care ieșea în consolă peste două monumente istorice. Se propuneau retrageri pentru înălțimi mai mari; s-a revenit cu planul de reglementări, întrucât a fost modificată înălțimea clădirii.

Se discută motivația revenirii. Răspunsul este că trebuie reconfir-

mate avizele vechi.

Dan Șerban: „Soluția a fost avizată, dar nu a fost agreată de oficialitățile de la Ministerul Culturii”.

Dorin Ștefan: „Date fiind toate limitările, am acceptat că proiectul nu va mai fi o invenție, un comentariu complex, ci o respectare a datelor diferitelor regulamente. Este acceptată o înălțime mai mare, dar care să se depărteze de monumentele istorice, așa încât este dificilă revenirea la soluția etajelor superioare ieșite în consolă.”

Vlad Cavarnali: „Există proiecte speciale care au dat mari realizări ale arhitecturii, în general vorbind. Până acum, la noi, monumentele istorice au fost tratate prost.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Reconfirmăm poziția inițială a Comisiei, în sensul în care suntem de acord cu proiectul în forma prezentată.

Însă, din punct de vedere legal, Ministerul Culturii este cel care are ultimul cuvânt în avizarea unei documentații, așa încât vom aștepta avizul din partea acestuia. Așteptăm ca proiectul să revină în Comisie după obținerea tuturor celorlalte avize.”

6. PUZ Str. Sabinelor nr. 31, S.5, inițiator SC TERRA MEDIA VISUAL SRL / elaborator SC KORAB DESIGN SRL, URB. CORINA BRĂDĂTEANU, aviz de oportunitate

Lotul se află la intersecția Uranus / 1 Septembrie, în Sectorul 5, într-o zonă mixtă, cu regim discontinuu. Are o suprafață de 480 mp și o lățime la stradă de 12 m. Proprietarii au o locuință pe acea parcelă, luată după Legea 112. Terenul este dat în folosință, dar proprietarii doresc să concesioneze terenul și să construiască o clădire de înălțime mai mare: P+3 / P+4. Zona este destructurată, dar are un mare potențial de dezvoltare. Proprietarii ar dori să știe ce anume trebuie întreprins pentru ca terenul să le poată fi concesionat.

Casandra Roșu cere să fie prezentată situația existentă. Se răspunde că nu a fost expusă, dar că prezintă clădiri care au înălțimi de P+8.

Constantin Enache: „Parte din casă poate să rămână în starea în care se află acum și se poate construi în spate așa cum s-ar cuveni pentru potențialul zonei și așa cum se dorește, P+3, P+4.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Suntem de acord cu concesionarea, dar nu majorați indicatorii, încercați să construiți rămânând sub maximul permis – un CUT maxim de 2,5-2,6. Avem nevoie și de opinie juridică avizată. Propuneți un front continuu spre stradă.”

7. PUZ Șos. Mihai Bravu nr. 102 A, S.2, inițiator SC PITT STOP SRL / elaborator URB. AURELIA AIONESEI, aviz de oportunitate

Terenul se află chiar pe bulevard, în apropiere de intersecția cu Bd. Ferdinand. Proprietarul, care are un spațiu destinat reparației mașinilor, dorește să extindă clădirea cu un etaj, care să îi fie util pentru susținerea funcțiunii principale și să permită comercializarea pieselor auto. Din păcate, așa cum este prinsă documentația în diferite acte, ea pare să stea pe un teren verde, în zona M2A.

Casandra Roșu: „Conform legislației în vigoare, un proprietar nu poate iniția un proiect de acest fel.”

Tiberiu Florescu: „La unul din bulevardele importante ale Capitalei ni

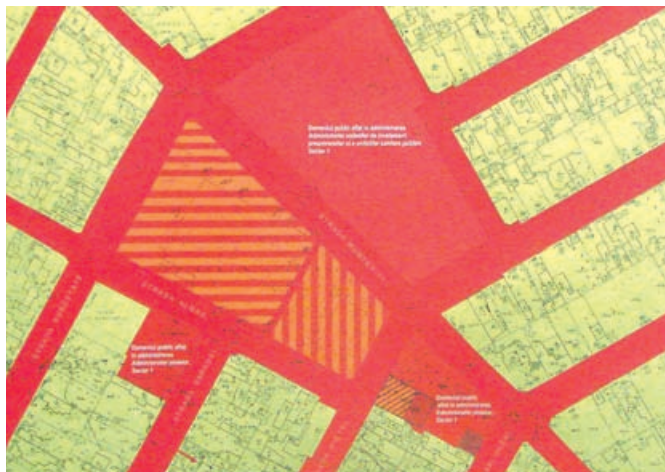
se propune apariția unei dughene de piese auto pe marginea trotuarului – asta e o propunere de India, nu una care să apară într-un oraș care se dorește european. Așa nu se poate construi.”
Rezoluție (Sorin Gabrea): „Considerăm construirea acestei clădiri în locul solicitat ca inoportună.”

A mai fost avizat PUD preliminar Str. Atanasie Demostene, cu observația că fațada ar trebui refăcută într-o altă formă; au fost demarate discuțiile pe marginea PUZ Inel Central – a fost prezentat un studiu comparativ de trafic pentru unele din zonele de mare circulație din oraș care pot justifica introducerea de sensuri unice pe anumite tronsoane.

Sedința Comisiei Tehnice și de Amenajarea Teritoriului a Primăriei Municipiului București din data de 5 decembrie 2012. Au participat la sedință: Sorin Gabrea, președinte, Constantin Enache, Dorin Ștefan, Bogdan Bogoescu, Casandra Roșu, Vlad Cavarnali, Dan Șerban, membri. A fost prezent arhitectul-șef al Capitalei, Gheorghe Pătrașcu, iar din partea Serviciului Rețele – Andrei Zaharescu. Au fost analizate următoarele documentații:

1. PUZ Str. Pieței nr. 67, S.1 / inițiator SC PALADIUM COM SRL, elaborator SCV ORO DESIGN PROIECT SRL, ARH. URB. OANA RĂDULESCU, aviz de oportunitate

Zona pe care se dorește intervenția este una care combină caracteristici ale zonei de tip M3A cu L2A, rezidențială. S-ar dori, în principal, extinderea zonei M3 pe o parte a teritoriului L2. La ultima prezentare a proiectului în fața Comisiei, a fost solicitat un plan de mari dimensiuni, dacă se poate unul director al întregii zone, pentru a putea fi susținută o coerență a propunerii și a dezvoltării zonei pentru viitor. Evoluția zonei, arată prezentatorul, a generat practic regulamentul în sensul dezvoltării care se propune acum Comisiei. Din punctul de vedere al situației juridice a terenurilor și a funcționării lor împreună, există deja o asociere între persoana fizică ce deține proprietatea și Primăria Sectorului 1. A fost propus un prospect cu retragerea pentru toate funcțiunile comerciale care se doresc a fi implementate aici. Terenul este parte proprietate privată, cca 240 mp, și încă 150 mp pentru care s-ar dori concesionarea pentru a face propunerea rentabilă și viabilă. Dacă terenurile sunt considerate ca o singură realitate, se ating indicatori proprii zonei M3, iar mărimea maximă atinsă de edificabile va avea o înălțime de maxim P+2. Totuși, pentru moment, au fost păstrați indicatorii pentru parcelele diferite, astfel încât pe una dintre ele, cea mare, POT ajunge la 80%, iar pe cea mică acest indicator va atinge numai 61%. CUT este de 2,5, iar înălțimea, așa cum s-a arătat deja, P+2. Mai trebuie amintit un element de mare importanță în zonă, un puț care își păstrează, însă, zona de protecție de cca 10 m, puț care este situat pe Str. Bârlogeni. Ca îmbunătățire sensibilă, se arată că partiul de arhitectură a devenit, pentru rezolvarea cererilor anterioare ale Comisiei, mult mai sofisticat, astfel încât soluția finală să fie satisfăcătoare.

Andrei Zaharescu ar dori să știe dacă Comisia de Circulație și-a dat acordul pentru soluția propusă, întrucât intrarea prin vârful triunghiului pare să fie dificilă. În opinia d-sale, este nevoie de o decalare față de intersecție a acestei intrări.

Constantin Enache este de părere că trotuarul din partea de NE a zonei discutate trebuie mărit, pentru că de el depinde buna fluentă pietonală a întregii zone.

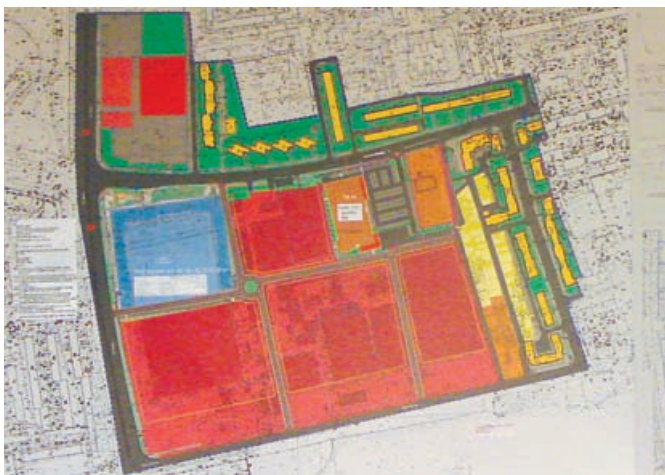
Bogdan Bogoescu observă că, urmare a propunerii, se naște o nouă fundătură și ar dori să știe cum va fi aceasta funcționalizată; răspunsul prezentatorului este că strada ar trebui să fie prevăzută cu acces numai pentru riverani. Sorin Gabrea este, în principiu, de acord cu soluția măririi trotuarului, dar observă că această dorință, legitimă, va fi greu de rezolvat.

Rezoluție (Sorin Gabrea): Am dori să fie găsită o soluție pentru ca trotuarul să poată fi mărit. Propunem avizarea favorabilă.

2. PUZ Bd. 1 Mai nr. 51-55, S.6 / inițiator SC MUNACTIV SA, elaborator SC CAPITEL AVANGARDE, ARH. URB. VENERA TRISNEVSCHI, aviz de urbanism preliminar

Magazinul – clădirea pentru a căruia extindere s-a realizat documentația – se află în zona 1 Mai. Se dorește extinderea parterului, s-a propus un plan director pentru întreaga zonă și, așa cum s-a solicitat anterior, au fost revăzute toate documentațiile existente. Există, arată prezentatorul, un PUZ pentru supermarketul Auchan; ținându-se cont de prevederile acestuia, a fost propusă o circulație la nivel director pentru întreaga zonă afectată. PUZ-ul efectiv nu a suferit, față de precedentă înfățișare, modificări importante – retragerile au fost păstrate la câte 5 m pe laterale, respectiv 8 m pentru față, POT este de 40%, CUT de 1; accesul se face dinspre Bd. 1 Mai și Str. Postolache. A mai fost propusă spre realizare o zonă de agrement, care să amelioreze spațiul public.

Andrei Zaharescu observă că acoperișul clădirii ar putea fi acoperit aproape integral cu surse de iluminare fotovoltaice, acest lucru fiind în conformitate și cu recomandările UE cele mai recente. Casandara

Roșu observă că retragerea anunțată de 8 m pare ceva mai mică în realitate și că este cu totul insuficientă pentru acel loc – trebuie făcut ceva pentru ca aceasta să fie mai mare; este de părere că sunt necesare și parcaje la subsol, dar și o mare atenție acordată spațiului verde, în suferință în zonă. Bogdan Bogoescu reamintește proiectantului faptul că parcajele de la suprafață trebuie să conțină și un număr minimal de arbori – cel puțin 1 la 8 locuri de parcare. Constantin Enache, după o analiză atentă a documentației, este de părere că „în mod normal, în acest loc, pentru ca propunerea dvs. să conducă realmente la o creștere a standardului zonei, ar trebui cumpărate cele câteva proprietăți mai sărace și prelungită strada, astfel încât conexiunile de trafic care s-ar realiza ar fi într-adevăr un beneficiu pentru zonă.”

Rezoluție (Constantin Enache): Se avizează favorabil documentația, însă se dorește, în măsura posibilului, realizarea unei mai mari continuități pentru zona mediană a întregii arii cercetate.

3. PUZ Str. Prinusului nr. 13-15-17-19, S.4 / inițiator STAN CĂLIN SILVIU, elaborator SC DACRA STUDIO SRL, URB. RUR. DAN TUDOR

Documentația fiind prezentată anterior, proiectantul face o scurtă recapitulare a datelor: locația pe care se dorește construirea se află pe traseul Calea Văcărești – Piața Sudului, imediat după frontul de blocuri. Se încercase o continuare a liniei cornișei din zonă. Ca funcțiune, locul se află la intersecția zonelor M2 și L1A, și este considerat de proiectant drept cap de perspectivă pentru unele străzi din zonă. Se mai adaugă faptul că, în opinia aceluiași, ansamblul poate avea o mare valoare ca prezentă și vizualitate de pe Calea Văcărești. Au fost formulate câteva propuneri, inclusiv de morfologie, opinându-se că spațiul creat între blocurile înalte propuse va defini o piață.

Cassandra Roșu se interesează despre înălțimea acestor blocuri propuse. Vor avea, se răspunde, 12 etaje.

Sorin Gabrea: „Silueta pe care o propuneți este în concordanță cu suprafața parcelei? Pentru că așa cum este prezentată situația și dată fiind amploarea propunerii, este foarte posibil să atingeți chiar un CUT de 4 și tot nu veți putea ajunge la această înălțime.”

Cassandra Roșu: „Ce fel de relaționare propuneți între clădirile care vă definesc propunerea, dar și între clădirile dvs. și ceea ce se întâmplă de jur-împrejur? Din ceea ce ne prezentați, nu avem decât un front, față de care clădirile par aterizate. Găsiți și prezentați-ne un sistem volumetric care să rezoneze cu Calea Văcărești, așa cum sugerați. V-aș ruga, totuși, să definiți mai concret principiul de așezare al clădirilor pe care îl urmați și să ne precizați cum vor funcționa pietonalele. În opinia mea, niște puncte ar fi mai potrivite, însă este nevoie de articularea unei compoziții încheiate.”

Intervine în discuție Daniel Cărămidă, arhitectul-șef al S4: „În această situație, elementul natural îl «bate» pe cel construit, iar proiectul își propune ca prin construcție să accentueze cornișa. Văcăreștiul va fi și el construit, pe partea dreaptă, iar a privi către Văcărești va fi un element de atracție. A porni cu accentuarea

cornișei este, deci, un gest bun.”

Bogdan Bogoescu: „Sunt de părere că aici elementul natural trebuie controlat, altfel bulevardul își va pierde calitatea.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „V-am ruga să reveniți cu redefinirea mai atentă a spațiului public, care să conducă la o calitate a spațiului și cornișei mai crescută. Trebuie ținut cont de faptul că aici accidentul natural are o anume calitate, și el nu poate fi pur și simplu placat cu blocuri. Vă mai rugăm să acordați mare atenție zonei V1A pe care o întâlniți. Am dori să vedem, dată fiind complexitatea locului și a propunerii, alte variante suplimentare.”

4. Stația Academia Militară, Tronson Drumul Taberei – Pantelimon / inițiator Primăria Municipiului București / elaborator SC METROREX SA

Se revine în Comisie cu documentația, pentru că stația de Metrou a acestei locații împreună cu pasajul nu au fost coordonate până acum. Lucrarea a demarat în 2011, iar proiectul a suferit modificări, în sensul că este nevoie de reamplasarea stației de Metrou pentru a permite realizarea celor două obiective în timpi diferiți. A fost aprobat un amplasament, cel vechi, dar execuția s-a făcut pe un alt amplasament.

Sorin Gabrea: „Care sunt diferențele față de punctul de vedere aprobat, ca reglementare?” Se răspunde că pasajul vechi era locat deasupra stației, iar accesele erau gândite funcție de acea așezare. Odată cu mutarea amplasamentului, accesele vor trebui reconfigurate.

Bogdan Bogoescu: „Nu înțeleg deloc logica acestei duble săpături, care duce inutil la complicarea problemei.”

Cassandra Roșu: „Dacă structura este deja făcută, documentația pe care ne-o prezentați devine una de intrare în legalitate.” La ultima obiecție, Constantin Enache răspunde că „trebuie păstrată posibilitatea apariției pasajului. Noii deținători de contract au inițiat documentația tocmai pentru a preveni orice viitoare obiecții sau neînțelegeri.”

Andrei Zaharescu dorește să știe dacă au fost concepute legături cu gara planificată la subsol și cum ar trebui acestea ierarhizate.

„Condiția de construire era dată conform PUZ”, mai adaugă el.

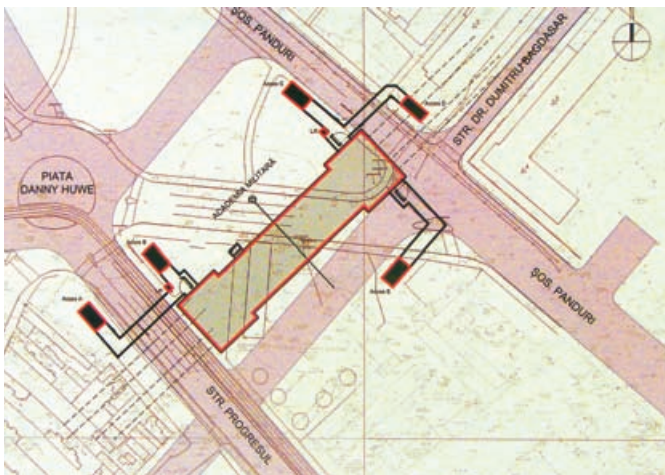
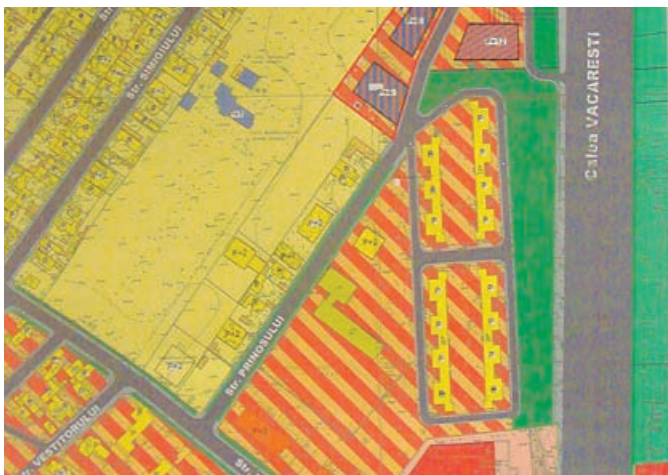
Dorin Ștefan: „Aici trebuie făcut un studiu de circulație pe toată relația lului Maniu – Viilor, poate cu o subtraversare în zona lului Maniu. Înțeleg că acum se dorește o „dezlegare” a ieșirilor și remplasarea stației, dat fiind că autorizația de execuție deja există.”

Sorin Gabrea, totuși, este de părere că „mutarea acceselor nu impune modificarea PUZ-ului. Pot apărea, însă, schimbări semnificative în configurația acestuia.”

Gheorghe Pătrașcu este de părere că „poate apărea o anexă, ca și corecție la documentația avizată.”

Constantin Enache: „Deplasarea solicitată prin PUZ se face spre partea din dreapta. Prin PUZ Nod intermodal Răzoare, aici era o zonă considerată verde.”

Sorin Gabrea: „Din punctul de vedere al acceselor, situația se poate

reglementa relativ ușor, chiar dacă problema este de natură juridică. Cum traversăm, însă, ca propunere concretă, zonele subterane?” Se răspunde că „nu va avea loc nicio expropriere, vom trece, practic, prin subsolurile grădinilor, iar acestea nu vor fi afectate.” Andrei Zaharescu este de părere că, totuși, o afectare va fi adusă prin această traversare, întrucât pe traseu nu vor mai putea fi construite clădiri înalte.

Gheorghe Pătrașcu: „Din punctul de vedere al legislației în vigoare, subsolul este al statului. Deplasarea solicitată se operează în interiorul servituții.”

Sorin Gabrea dorește, totuși, să știe dacă PUZ-ul vechi stabilea această servitute (răspunsul este afirmativ).

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Planșa de regim juridic este diferită, iar soluția legală ar fi corectarea anexei. Este nevoie de un proiect de hotărâre pentru modificarea avizului amplasamentelor stației.”

Sedința Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului a Municipiului București din data de 16 ianuarie 2013. Au participat Sorin Gabrea (președinte), Gheorghe Pătrașcu (arhitect-șef), Casandra Roșu, Bogdan Bogoescu, Vlad Cavarnali, Constantin Enache, Tiberiu Florescu, Dan Șerban, Dorin Ștefan. Din partea Serviciilor de specialitate ale Primăriei, a fost prezent Andrei Zaharescu.

Au fost analizate următoarele documentații:

1. PUZ Str. Munții Carpați nr. 86A, Str. Pucheni nr. 73A-73B, S.5 / inițiator SC INVERSIONES AVENIDA ROM SRL, NICOLAE SAVU, elaborator SC M DESIGN ARHITECTURA ȘI URBANISM, URB. RUR. PROF. DR. ARH. FLORIN MACHEDON, aviz de oportunitate

În ciuda faptului că documentația a mai fost prezentată, în continuare nu există certificat de proprietate decât pe o singură proprietate. Proprietatea vecină nu are un proprietar cunoscut. Este nevoie, totuși, pentru a putea fi demarate lucrările, de obținerea unui certificat de urbanism care să cuprindă ambele loturi. Zona de studiu, în aceste condiții, a fost extinsă până în zona Drumul Taberei, așa cum fusese cerut la ultima prezentare. Pasajul care este prezent în zonă trece peste Str. Sălaj, iar închiderea inelului se face pe Str. Caracal. Mai există un aviz de la Direcția de Dezvoltare Urbană. PUZ păstrează toți indicatorii din PUG. Prezentatorul este de părere că, din moment ce în zonă, foarte aproape, există o construcție cu înălțime mare, o înălțime similară poate fi cerută și pentru intenția proprie de construire. Acest lucru se poate petrece fără probleme, întrucât primul teren pierde o parte din suprafață pentru domeniul public, așa încât o compensație poate fi acordată.

Constantin Enache face o sesizare determinată de starea actuală a locului: „Investiția modifică fundamental caracterul zonei. O locuire colectivă cu o înălțime mai mare în zonă ar fi mai potrivită. Investiția mai substanțială ar putea genera dezvoltarea rețelelor urbane; este nevoie, totuși, de un studiu mai atent pentru rețele”.

Bogdan Bogoescu este de acord cu această modalitate de evaluare; subliniază și el că infrastructura trebuie evaluată corect. Se intere-

sează de relația care se va stabili, pentru fâșia de teren din N, în legătură cu cele două tipuri de folosire a lotului. Solicită atenție la precizarea acestor legături.

Casandra Roșu: „Personal, mă interesează punctul de vedere al locatarilor. Mobilarea este corectă, dar nu trebuie ignorată întreaga zonă. Distanța dintre zona cu loturi mari și cea nou-constituită ar trebui să fie mai mare, e nevoie de mai multe retrageri. Ar fi bine dacă ar fi prezentă și o vegetație înaltă”.

Bogdan Bogoescu revine și mai adaugă faptul că în opinia d-sale ar fi nevoie de mai multă transparentă între clădiri.

Andrei Zaharescu: „Subsolul, în această zonă, generează un nivel ridicat al apelor pluviale. E nevoie de un studiu atent și în această privință, care să arate cum se va putea face real trecerea apei prin parcelă.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Cu observațiile arătate mai sus, propunem avizarea favorabilă a proiectului.”

2. PUZ Șos. Orhideelor nr. 27-29, S.1 / inițiator SC IMS SRL, elaborator SC LATER EGO CONCEPT SRL, URB. RUR. MARIUS GABUREANU, URB. RUR. RADU VANTURACHE, aviz de oportunitate

Prezentatorul arată că: a fost extinsă zona de studiu, așa cum s-a solicitat de către Comisie; au fost verificate și mai apoi unificate într-o singură planșă toate documentațiile existente. Zona s-a extins și către N, și către S, iar o tramă stradală există, chiar dacă e mai mult orientativă. Există, legat de acest ultim aspect, mai multe străzi cu deservire legală pentru partea de S a zonei cercetate. Orașul se poate descărca în zona Basarabi, dar trebuie regândit traseul pietonal și de străzi. A fost studiat cu mai mare atenție sistemul de transport public. Este propus un construit care are două puncte înalte, unul de 17 etaje, altul de 10, iar de la parterul acestor clădiri până la etajul secund, spațiile vor conține comerț și servicii. Ca indicatori, POT se păstrează, fiind cel permis de PUG, de 60%, însă se dorește o creștere a CUT de la 2,5 la 3,9. Se mai adaugă faptul că prin „inițierea” celor două puncte înalte în această locație, s-ar dori crearea unui sistem de accente în zonă.

Casandra Roșu solicită încă o dată precizarea funcțiilor adăpostite. Se arată din nou că acestea vor fi de comerț, servicii, iar în partea superioară va exista și o zonă de locuințe.

Tiberiu Florescu: „Ocuparea terenului este foarte mare, cu atât mai mult cu cât încă nu precizați care sunt spațiile publice și cum vor fi ele așezate în terenul Dvs. La fel, nu precizați unde și cum vor fi locat spațiile verzi. Accesibilitatea utilizatorilor ar trebui să fie mult mai bună, dat fiind faptul că locul va cunoaște cu siguranță o algerare.”

Bogdan Bogoescu: „PUZ-ul dvs. trebuie să cuantifice spațiul public pe sub pod, cuantumul lui real, legat de tot ceea ce se petrece și s-ar putea petrece în zonă. Spațiul public de pe parcelă trebuie relaționat cu orașul.”

Constantin Enache: „Sunt de acord cu punctul de vedere exprimat de Tiberiu Florescu, dar, relativ la ceea ce ni se prezintă, mărturisesc că nu sunt foarte încântat de soluția propusă Gării Basarabi, care mi se pare mai curând chinuită. Aș fi de părere că PUZ trebuie să se adreseze particular acestui lot, care să propună mobilarea colțului și atât. Soluția de construire este necesară, dar ideea găsită pentru Gară este mai curând una de ordin punctual, nu reprezintă o soluție pentru o mare gară, așa cum ar trebui să fie acest punct important de trafic.”

Dan Șerban: „Ar fi mare nevoie de o ilustrare de temă, pentru că masa construcției este mare. Mi-aș dori să știu și ce legătură a fost gândită relativ la descărcarea trenurilor, ca circulație.”

Sorin Gabrea: „Aș spune că, date fiind locul și importanța lui, nu avem un motiv serios să restricționăm înălțimea clădirilor, mai ales dat fiind faptul că a mai apărut și acea stradă pe latura de N, deci nu acesta ar fi un impediment. E nevoie, însă, de mai buna corelare a zonei cu orașul.”

Vlad Cavarnali: „Personal, aș dori să fie mai bine precizate relațiile dintre infrastructură, spațiu public și elementele compoziționale. Toate cred că ar trebui să fie mai clare și mai precis determinate.

Cât privește clădirile, eu sunt de părere că înălțimea lor poate fi chiar mai mare, cu condiția ca spațiul public rezultat să fie mai amplu, mai urban, și să favorizeze fluentizarea spațiului pe întreg perimetrul.”

Sorin Gabrea: „În zonă sunt mai multe proiecte în curs, ar trebui să „meargă” toate cu aceeași viteză, pentru că așa ar putea să fie susținută o dezvoltare coerentă a întregului. Dar este nevoie de o bună coordonare. Salut continuarea spre N a proiectului, către Bd. Dinicu Golescu și subscriu la faptul că zona Gării Basarabi trebuie să fie mai atent studiată. Aș fi de părere, însă, că ar trebui să considerăm zona pasajului ca pe un coridor utilitar, care ar deveni, așadar, o zonă de serviciu, iar restul clădirilor ar putea să fie orientate funcție de această intenție. Spre N, partea verde ar putea fi unită de zona centrală între cele două mari artere. Străzile laterale, într-un proiect de acest fel, devin și ele foarte importante, pentru că fac parte dintr-un tot la al cărui bun mers contribuie, așa încât vor cere și ele o rezolvare de ținută.”

Casandra Roșu este de părere că „dacă va fi creat un culoar, problemele pe care le va atrage acesta vor fi mari. Iar pentru corelarea clădirilor înalte este nevoie de un studiu volumetric și de perspectivă edificatoare”.

Bogdan Bogoescu: „Relația funcțională în sine, este, aici, spectaculară pentru întreg orașul și trebuie gândită ca integrare, pentru că orașul nu mai are nevoie de bariere suplimentare.”

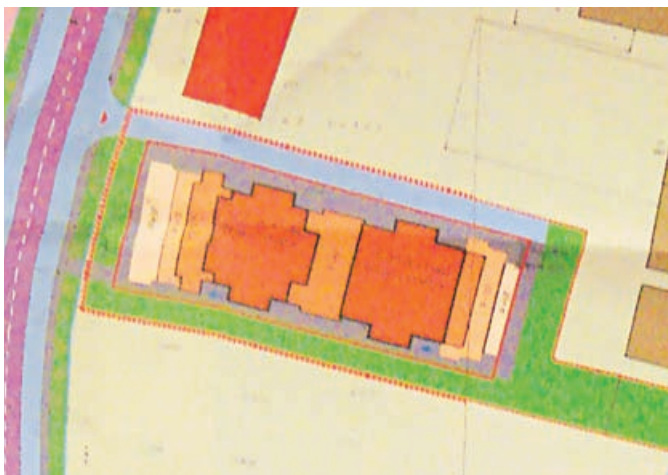
Din partea IDM, arh. Alexandru arată că întreaga zonă are, totuși, câteva puncte critice și prezintă opinia conducerii IDM, care nu agreează tratarea unitară a zonei. Președintele Comisiei sugerează, totuși, că această colaborare poate avea rezultate cât se poate de benefice și asupra IDM și invită părțile să colaboreze pentru dezvoltarea cât mai bună a zonei.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Luând în considerare toate amendamentele și observațiile ridicate de membrii Comisiei, propunem avizarea favorabilă a propunerii.”

3. PUZ Bd. Basarabia nr. 250, S.3 / inițiator SC GRUPUL INDUSTRIAL TITAN, elaborator SC SONEX DESIGN SRL, URB. RUR. ALEXANDRA BOGDAN, aviz de oportunitate

Locul pe care se dorește ridicarea noii construcții este situat la intersecția arterelor Titan cu 1 Decembrie. Se vizează construirea unui ansamblu rezidențial cu înălțimea maximă de P+9, în condițiile în care vizavi se găsește un imobil doar cu un etaj mai mic, dar și schimbarea încadrării zonei din A2 în L4. POT va fi de 40%, iar CUT de 3,7. Dan Șerban ar dori ca documentația finală să cuprindă detalii mai amănunțite referitoare la zona de irigare a circulației și un studiu mai atent asupra gabaritelor propuse, care sunt prea mari. În fine, în opinia d-sale, elementele cu înălțimi mari ar trebui diferențiate și ca repartizare, și din punctul de vedere al cotei maxime admise.

Vlad Cavarnali: „La suprafețele mari, sunt de dorit cel puțin două-trei scenarii diferite de dezvoltare, care să ilustreze perspective diferite asupra modalităților de evoluție posibile. Este nevoie de viziune, cred eu, de idei coerente care să propună dezvoltarea zonei.

Modificarea de funcționalitate este oportună, dar e de dorit ca documentația finală să limpezească situația existentă, în sensul clarificării și definirii intențiilor dezvoltatorilor. La fel, cred că trebuie bine precizată ponderea spațiilor publice și a celor plantate.”

Bogdan Bogoescu: „Zona este într-adevăr mare și, ca atare, cred că i-ar trebui o ierarhizare care să explicitizeze scenariile posibile și justificarea tipului de locuire și de construire propus. Mai este nevoie, desigur, de limpezirea relațiilor care se vor stabili între noua construcție și vecinătăți.”

Tiberiu Florescu: „Personal, consider că mai multe informații ne lipsesc, așa că aș dori, cel puțin pentru viitor, să nu mai confundăm studiul de oportunitate cu consultarea. Ca să putem judeca în bune condiții lucrarea, este nevoie de cât mai multe informații, dacă e posibil, toate.”

Casandra Roșu: „Planșa care ni s-a prezentat, pentru mine nu înseamnă absolut nimic. Vă rog să listați corect toate problemele zonei, apoi prezentați-vă pledoaria, argumentația. Lucrurile trebuie privite din toate punctele de vedere – juridic, volumetric, urbanistic, arhitectural, trebuie ca toate să ofere o viziune asupra a ceea ce dvs. considerați oportun pentru zonă. Ce vă doriți dvs. pare să presupună refuncționalizarea întregii zone, ceea ce înseamnă un studiu mult mai amănunțit și mai elaborat.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Proiectul este foarte dificil, zona este periferică, cu ocupare de parcele dezmembrate. Avem nevoie neapărat măcar de parcelar, pentru că numai în funcție de el putem gândi o infrastructură, cu utilități, cu circulație și celelalte lucruri necesare. Căutați și informațiile necesare și reveniți cu scenarii mai bine susținute. Avizăm favorabil studiul de oportunitate, dar documentația finală va trebui să cuprindă toate cele cerute.”

4. PUZ Str. Prinusului nr. 13, 15, 17, 19, S.4 / inițiator STAN CALIN SILVIU, elaborator SC DACRA STUDIO SRL, URB. RUR. DAN TUDOR, aviz de urbanism preliminar

Locația destinată construcției se află pe cornișa Parcului Tineretului, la intersecție cu Calea Văcărești. Zona a fost câștigată de Procuratură și a devenit proprietatea statului. Intenția de construire reprezintă o clădire sau un ansamblu de clădiri de înălțime, în ideea că elementul natural aflat la baza acestei cornișe s-ar păstra. Casandra Roșu, după prezentarea întregului proiect, care indică punctul de sus drept cel pe care s-ar construi, este de acord cu propunerea, însă ține ca neapărat pietonalul care să lege Calea Văcărești de Casa Arghezi să fie realizat.

Dorin Ștefan: „Rezolvarea clădirii este una corectă, cuminte, dar care nu aduce o calitate spațială în plus față de media prezentă aici.”

Bogdan Bogoescu: „Personal, aș dori ca aici să fie o singură clădire, chiar dacă una mai înaltă. Salut cornișa goală, pe care o doresc păstrată împreună cu elementul natural, dar acum, în acest stadiu, soluția este anonimă și fără justificare. Propunerea modifică, de fapt, silueta orașului într-o zonă relativ importantă. E pozitiv și faptul că se poate crea o zonă, un spațiu public de calitate.”

panorama vizibilitate sit

Constantin Enache este și el de acord cu construirea unei singure clădiri, mai înalte, cu condiția ca aceasta „să nu sublinieze vreo direcție aleatorie, ci să fie orientată funcție de direcția principală urbană a zonei, care este cea a Căii Văcărești.”

Sorin Gabrea: „Ar fi bine ca noua clădire să coboare pe taluz, să comunice direct cu zona publică, să nu fie o unitate izolată de oraș.”

Tiberiu Florescu cere să fie reprezentată o ilustrare de temă, ca „relația cu Parcul Mărțisor să fie mai evidentă și mai bine precizată.” Dorin Ștefan se arată îngrijorat din nou de faptul că, în materie de urbanism, nimeni nu controlează, de fapt, calitatea clădirii, iar în această situație, ca și în multe altele, elementul calitativ va fi de importanță majoră.

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Vă rugăm să reveniți cu detalierea propunerii; clădirea înaltă să fie așezată pe cornișă și să prezinte o aliniere cu Calea Văcărești. Amenajarea pietei să se facă în concordanță cu funcțiunile publice care trebuie să apară aici. O condiție de bună ținută a zonei ar fi ca înălțimea volumelor construite alături să se limiteze, ca să nu apară o compoziție șchioapă, defectă. Este nevoie de ilustrare de arhitectură. Proiectul se avizează favorabil.”

5. PUZ Str. Jandarmeriei nr. 13, S.1 / inițiator FLOREA MĂDĂLINA IULIANA, elaborator GRAPH TRONIC XM, URB. RUR. ADINA GABRIELA POPESCU, aviz de oportunitate

Zona pe care se va interveni este CB1, conține mai multe documentații care și-au produs efecte sau sunt în curs de avizare. A existat o mare problemă legată de locul în care s-ar putea efectua întoarcerea mașinilor, și o alta care ține de profilul străzilor, care s-ar dori păstrat. Reglementarea s-a dat și pentru celelalte terenuri.

Tiberiu Florescu: „Dintr-o arteră de gradul I nu se intră niciodată într-o fundătură. Trebuie propus un sistem de străzi coerent. Din păcate, propunerea prezentată este deficitară ca informație. Lipsesc, de pildă, parcajele de la sol pentru vizitatori; cred, prin urmare, că documentația trebuie completată și rediscutată data viitoare.”

Dorin Ștefan exprimă un același punct de vedere: „Documentația trebuie completată, PUZ-ul extins, iar studiul trebuie mai bine argumentat.”

Victor Manea atrage atenția asupra faptului că Bd. Jandarmeriei are prevăzute până acum, din diferite documentații, trei profiluri diferite, care trebuie discutate și puse de acord.

Cassandra Roșu este de părere că circulația este departe de a fi rezolvată, mai ales că se implică o zonă care depășește clar, prin implicații, simplul subiect al PUZ-ului; crede că limitele bulevardului trebuie mult mai bine definite.

Bogdan Bogoescu: „Ieșirea străzii față de *rond point* trebuie mai bine rezolvată, odată cu toate problemele pe care le aduce. Cel mai bine ar fi să fie rezolvată o mică închidere a sistemului.”

Constantin Enache: „Trebuie clarificate, cred eu, trama stradală, volumetriile, rețelele. În interiorul parcelei, este absolut necesară o suprafață liberă, un loc de joacă, un loc de socializare, dar și un spațiu verde minimal.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Suntem de acord cu avizarea favorabilă, în următoarele condiții, care vor fi verificate la viitoarea prezentare: majorarea perimetrului de studiu; conceperea unei trame stradale coerente; stabilirea profilului transversal al Bd. Jandarmeriei, ca să poată exista o raportare generală la un reper unic; să fie prezentate propuneri de volumetrie, locul parcajelor pentru vizitatori, studiul de circulație.”

6. Str. Ghetu Anghel – Drumul Gura Călmățui – Drumul Gura Racului – Str. Victor Brauner – Dr. Gura Făgetului, S.3 / INIȚIATOR PRIMĂRIA S. 3, elaborator SC ALPHA STUDIO SRL, URB RUR ALEXANDRA POPESCU, aviz de oportunitate

Documentația a mai fost avizată, însă nu aprobată, așa încât s-a trecut la reluarea procedurii. În zonă există străzi asfaltate, dar care din păcate nu au un profil decât de 4 m lățime. Cum principala problemă va fi a arterei majore de circulație, pentru drumul major din zonă se propune un profil de 26 m comparabil cu cel al Drumului Expres, aflat în apropiere. Un alt lucru care trebuie bine studiat este felul în care va fi protejată și va fi definită zona de protecție a conductei Transgaz, care traversează proprietățile ce fac obiectul studiului.

Bogdan Bogoescu dorește să știe care este argumentul care ar justifica propunerea unui astfel de indicator zonal, CB3, în acel loc destul de izolat al orașului și cere atenție la indicarea și susținerea acestuia.

Sorin Gabrea este de părere că la limita de protecție a conductei ar trebui create străzi publice, care, dat fiind și spațiul verde „prins” între ele, ar putea constitui un bun argument pentru calitatea publică a zonei; străzile ar putea avea, în aceste condiții, o altă geometrie, poate mai prietenoasă. „Aceasta ar fi o mare oportunitate pentru oraș.”

Rezoluție (Sorin Gabrea): „Date fiind complexitatea proiectului și numeroasele probleme pe care le va avea de rezolvat, este necesară prezența promotorului.”

7. PUZ Thomas Masaryk nr. 11, S.2 / inițiator SC TUNARI REAL ESTATE SRL, elaborator SC CRIȘAN & CRIȘAN ARCHITECTURE, URBAN PLANNING & DESIGN SRL, consultare

Terenul, în mărime de 1 085 mp, se află în ZP 33 și prezintă două construcții, în acest moment. O clădire se va păstra, dar garajul se va modifica. Vecinătățile sunt constituite, de regulă, din clădiri relativ înalte.

Retragerile sunt de 3 m în față și în spate și de câte 5 m lateral. Se dorește realizarea unei construcții de P+3/4, cu cca 30 de apartamente, cu 30 de locuri de parcare. Indicatorii zonei sunt respectați: CUT are 1,74, POT este 57. Legătura între cele două construcții se face prin nodul de circulație.

Bogdan Bogoescu este de părere că forma casei ar trebui să fie mult mai simplă, mai clară. Remarcă faptul că soluția racordării este modificată față de ultima prezentare.

Cassandra Roșu crede că propunerea prezintă câteva incoerențe, mai ales legate de casa scării și de rezolvarea pergolei.

Dorin Ștefan: „Arhitectura este o juxtapunere fără legătură, arătați punctul de vedere dominant al unei construcții preluat de cealaltă.”

Andrei Zaharescu ar dori ca spațiul verde să nu fie cu totul impermeabilizat, pentru a putea fi permisă infiltrarea apei.

Sorin Gabrea: Ar fi mai bine ca soluția pentru noua clădire să fie mult mai simplă, iar legătura s-ar realiza mult mai coerent într-un singur plan. Permiteți accesul pe sub o travee.

Colegiul Director Capodopera

Stimați colegi, profund impresionat de o realizare de arhitectură ce nu merită să treacă neobservată, țin să vă împărtășesc și dumneavoastră lucrurile pe care n-am putut să nu le observ. Imaginile alăturate ar putea vorbi de la sine despre compoziție, volume, stil, integrare în sit, urbanism, spațialitate, funcționalitate, detalii constructive, detalii de finisaj, materiale, ergonomie, clasicitate, contemporaneitate...

E o clădire de birouri. Înaltele ferestre ogivale ne-ar putea induce în eroare, dar în spatele lor sunt sănătoasele grinzi horizontale ale planșelor. Noaptea, când se aprinde lumina în interior, acestea se remarcă și prin faptul că rețază vârful ogivei și fac imposi-

bilă utilizarea sau întreținerea ochiului de geam superior.

Terenul, ingrat ca dimensiuni, formă și vecinătăți, a rămas mult timp viran tocmai din aceste cauze. Codul civil nu a împiedicat clădirea (nici pe proiectant) să aibă mari ferestre la mai puțin de cei 19 decimetri regulamentari. De altfel retragerea de la limita proprietății e construită cu un acces lateral la cca 1,5 m de la sol ceea conduce la un P.O.T. de 100%. Volumul clădirii adăpostește 6 nivele supraterane și un demisol – un garaj, ratat din pricina imposibilității de desfășurare a rampei, transformat în depozit pe parcursul execuției. E un exemplu de utilizare intensivă a terenului

(C.U.T.) prin depășirea parametrilor din regulamentele urbanistice ale cartierului.

Inventivitatea în materie de detalii de arhitectură merge de la cele tehnice la cele estetice: scara de acces la intrarea principală urcă cei aproximativ 1,7 metri cu o pantă de cca 45 grade, treptele nu sunt drepte, dar nici balansate oferind mereu surprize piciorului ce se încumetă să le urce. Noroc că prima treaptă mușcă din trotuar – la propriu și la figurat – astfel încât intrarea e bine marcată deși cota zero e cam pe la nivelul frunții.

Fațadele sunt împodobite. Elemente decorative de sorginte necunoscută – coloane angajate, pilaștri, capitele, stâlpi în torsadă, console, pergole – sunt abundente, extrem de vizibile și, de fapt, caracterizează clădirea fără să aparțină vreunui stil. Motivul decorativ al balustradelor, reluat cu tenacitate și unde ar trebui și unde nu, pastșează fierul forjat apelând la materiale și forme din arsenalul porților și gardurilor din fier beton. De altfel balustradele denotă o abordare „sui-generis” a normelor de protecție și de mână curentă.

În ceea ce privește inserția acestei plombe, am alăturat câteva fotografii care să ilustreze spiritul cartierului – de altfel zonă protejată – în pofida caracterului eterogen al caselor ce îl compun, acesta nu e lipsit de personalitate, iar proximitățile ar fi oferit suficiente motive și ocazii de studiu dacă nu, chiar modele de urmat.

În altă cheie, a seriozității, desigur că cineva a semnat și ștampilat această capodoperă. Dacă nu autorul, atunci autorizatorul.

Nesfârșitele și redundantele discuții despre semnătura de complezență (la nivelul Ordinului Arhitecților sau a Grupului de lucru ce s-a ocupat de problemă) se dovedesc încă o dată fără efect, iar semnătura de complezență se dovedește a fi o falsă problemă: importanță are asumarea răspunderii prin exercitarea dreptului de semnătură indiferent dacă semnătura e veridică sau nu.

Așa ajungem și la „Misiunile arhitectului” – subiect dezbătut „cu repetiție” în organizația noastră și obiect al unor stufoase documente – care stabilesc întinderea responsabilității autorului de la anteproiect până dincolo de recepția finală. Poate părea că m-am concentrat pe un exemplu minor sau prea mult pe detalii, sau poate că aceste observații meritau o cauză

mai bună, dar cred că ele pot aduce în atenție și în discuție probleme mai ample, conform principiului din arhitectură că detaliile se subordonează ansamblului, principiu care a devenit metodă în arheologie – se poate reconstitui o amforă după un ciob. Într-o zi o să putem discuta la fel de critic, despre Casa Poporului sau despre Catedrala Mântuirii.

Invit pe oricine dintre membrii filialei să contribuie cu observații sau opinii.

Paginile buletinului „Arhitectii și Bucureștiul” vă sunt deschise.

De asemenea și site-ul www.oar-bucuresti.ro

arh. Crișan Atanasiu

Comisia de disciplină

Despre acte, iscălituri și responsabilitate

Am putut observa în mod repetat, din perspectiva arhitectului practicant, tendința beneficiarului român de a cumpăra un proiect de arhitectură doar în scopul obținerii unei autorizații de construcție, sau odată obținută autorizația de construcție, credința că poate modifica proiectul de arhitectură sub orice formă și în orice împrejurare dorește. Însă, în aceeași măsură în care devastează de multe ori proiectele de arhitectură printr-o implicare abuzivă și neinformată, același beneficiar își folosește extensiv „creativitatea” atunci când este vorba de a sesiza comisiile de disciplină cu privire la activitatea arhitecților.

Îmi este evident faptul că, de multe ori, responsabilitatea pentru orice problemă apărută este prea ușor și repede ridicată pe umerii arhitectului, dar și faptul că umerii arhitectului refuză uneori să își asume povara responsabilității sau că mintea arhitectului nu percepe importanța responsabilității ce îi revine.

Trebuie, totuși, să ne amintim de faptul că, pe parcursul desfășurării lucrărilor de execuție, arhitectul este chemat să semneze o serie de acte prin care confirmă derularea lucrărilor de execuție conform proiectului. De asemenea, la terminarea lucrărilor, tot arhitectul este acela care semnează punctul de vedere al proiectantului sau referatul de recepție al lucrărilor, prin care confirmă încă o dată corectitudinea execuției și a respectării specificațiilor din proiect.

Deși am o experiență relativ scurtă în cadrul comisiilor de disciplină, aproape toate cazurile analizate au relaționat activitatea arhitectului proiectant de situații în care proiectul de arhitectură a fost modificat pe parcursul punerii în operă; uneori cu știrea și acordul proiectanților, dar de cele mai multe ori fără.

Doresc, prin intermediul acestor rânduri și al revistei noastre, să atrag atenția asupra responsabilității ce ne revine în urma iscăliturilor pe care, din diferite motive, uneori prea repede și ușor suntem

tentați să le aplicăm spre bucuria beneficiarilor noștri. Există aici o capcană ascunsă: dacă pe parcursul desfășurării lucrărilor de execuție, arhitectul poate argumenta faptul că modificările aduse proiectelor au fost duse la îndeplinire fără cunoștința sa, după semnarea actelor de recepție a lucrărilor (acte de care, cum bine știm cu toții, beneficiarii au nevoie pentru intabularea imobilelor) responsabilitatea revine în întregime proiectanților. Cade, de asemenea, în responsabilitatea proiectantului faptul de a explica încă de la început potențialilor beneficiari drepturile, dar și obligațiile pe care și le asumă atunci când se angajează în „achiziționarea” unui proiect de arhitectură. Dreptul de a-și exprima dorințele, necesitățile și aspirațiile în faza de proiectare, dar și obligația de a respecta proiectul în execuție. Precum și posibilitatea de a nu primi avizul final în cazul nerespectării datelor din proiect.

Este posibil ca, odată semnate aceste acte, în cazul unor posibile, de exemplu, accidente nefericite sau diferite animozități între vecini ce pot sfârși în fața instanțelor judecătorești, responsabilitatea, sau o parte a acesteia, să revină proiectantului, îndeobște din lipsa de prevedere a acestuia. Pentru a depăși cu bine diferite situații, nu este străină de atitudinea unor beneficiari posibilitatea de a se dezice de mai vechi înțelegeri verbale stabilite cu arhitectii, și de a transla responsabilitatea în „grija” acestora. Pentru prevenirea unor astfel de situații, recomand semnarea amiabilă a unor acte prin care beneficiarul, și dacă este nevoie, executantul, să își asume responsabilitatea pentru diverse alterări pe care proiectul le suportă în perioada de execuție și pe care arhitectul nu le agreează.

În continuare, odată depășite aceste griji, doar succes și vise îndrăznețe! Vă mulțumesc.

dr. arh. Adrian Moleavin

Rezultatele concursului pentru Amenajarea spațiului public din centrul localității Sibiel

În perioada 21.12.2012 – 25.02.2013, OAR Filiala Teritorială Sibiu-Vâlcea împreună cu Fundația Heritas (Sibiu) și arh. Mirela Weber (Viena, Austria) au organizat un concurs pentru amenajarea spațiului public din centrul localității Sibiel, orașul Săliște, județul Sibiu. Concursul a pornit de la ideea unor localnici de a amenaja spațiul public din centrul satului cu un loc de joacă pentru copii și regândirea spațiului din jurul monumentului eroilor căzuți în cele două războaie mondiale. Din contactul cu câțiva arhitecți a rezultat oportunitatea implicării locuitorilor satului, arhitecților și administrației publice în realizarea unei serii de acțiuni dedicate unor intervenții adecvate în satul Sibiel.

Concursul a fost organizat într-o singură fază, în limba română și în limba engleză, deschis concurenților din România, statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederația Elvețiană. Acesta constituie procedură de achiziție publică independentă urmată de atribuirea contractului de proiectare pentru studiul de fezabilitate și proiectul tehnic fără publicarea unui anunț prealabil de participare.

La mijlocul lunii februarie, juriul (alcătuit din Horațiu Răducu – primar Săliște; Aurel Pau – președinte, Asociația Sibiel 2000; drd. arh. Mirela Ileana Weber, Austria – președintele juriului; prof. dr. Gerhard Stadler – Universitatea Tehnică din Viena, Austria; arh. Peter Schneider – Schneider&Lengauer Architekten, Austria; dr. arh. Vera Marin – ATU, Asociația pentru Tranziție Urbană; arh. Ernő Bogos – OAR) a analizat cele 25 de proiecte predate, acordând 3 premii și 3 mențiuni.

Mai multe detalii despre concurs puteți găsi pe www.heritas.ro.

Premiul I

Proiectul nr. 1010

Concurent: Spindler Proiect SRL / arh. Eduard Spindler

Coautori: arh. stag. Alexandra Onea, arh. stag. Adrian Corduneanu

„Proiectul convinge printr-o evidențiere precisă a centrului localității. Amenajare spațială clară. Unitate în amenajare și materialitatea propusă. Drumuri și trasee clare.

Minus: rezolvarea parcajelor de autobuze, biciclete, mijloace de orientare în sat neprezentate, finisajul locului de joacă pentru copii. Loc de joacă mic. Demarcare inexistentă între proprietățile private și spațiul public în zona școlii.”

Premiul II

Proiectul nr. 1021

Concurent: Wolfhouse Productions / Tamina Lolev, Cristina Zlota, Iulian Canov, Vlad Stoica; Easternworks / Creoșteanu Liviu, Mihai Mark-Lorant; Florin Cobuz

„Soluția de conectare a pieței cu spațiul de pe partea opusă a străzii prin pavarea cu piatră a drumului a fost evaluată pozitiv. Delimitare spațială clară, zona în jurul monumentului delimitată clar de zona publică printr-o zonă cu trafic încetinit și o zonă de agrement deschisă diverselor destinații. Se evidențiază pozitiv conceptul de iluminare propus și cel de semnalizare. Concept de vegetație și locul de joacă convingătoare. Nu au fost identificate soluții pentru parcări.

Premiul III

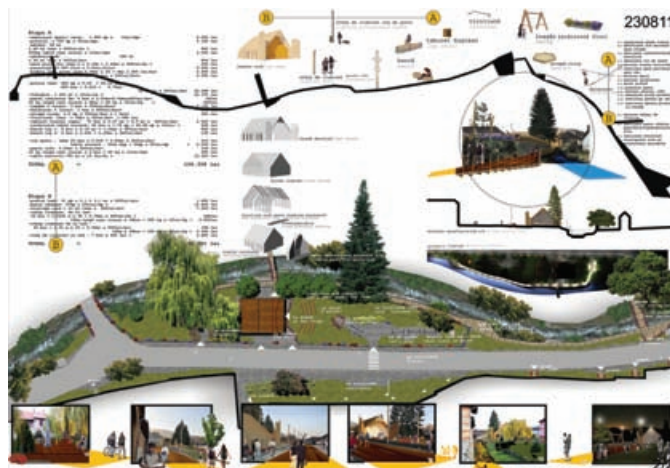
Proiectul nr. 1013

Concurent: Getrix SRL / arh. Mihai Radu Trif

Coautori: urb. Adela Trif

Colaboratori: arh. Leontin Nicolae Trif, arh. Bogdan Ruxanda

„Juriul apreciază soluția de anvelopare a construcției magazinului existent și soluția de amplasare a peretelui de cățărare pe partea de est. Soluții de detaliu nesatisfăcătoare și nerealiste.”

YTONG în proiectele marilor birouri de arhitectură

YTONG®

Care este elementul comun al Dancing House din Praga și Allianz Arena din München? Răspunsul este simplu, deși nu „la vedere”. Ambele clădiri au fost realizate cu materiale de zidărie **YTONG**, prima marcă înregistrată de beton celular autoclavizat din lume. Beneficiile incontestabile ale acestui material, istoria de peste 80 de ani, precum și interesul activ exprimat în ocrotirea mediului înconjurător au fost calități care au convins echipele celor două birouri prestigioase de arhitectură.

Frank O. Gehry, alături de arhitectul ceh Vladimir Milunic au finalizat în 1996 o clădire impresionantă pentru a umple un gol lăsat de bombardamentele din timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Dancing House poartă amprenta postmodernă a lui Gehry și contrastează cu celelalte clădiri din zonă printr-o arhitectură deconstructivistă, fiind construită din 99 de bucăți diferite de beton, cu forme unice. Blocurile de zidărie tip beton celular autoclavizat YTONG au fost alese pentru ridicarea pereților interiori ai proiectului. Pe lângă rezistența ridicată și proprietățile de izolare termică pentru confort interior, blocurile de zidărie Ytong pot fi ușor tăiate în cele mai inventive forme, sunt stabile și pot susține suprafețe din sticlă.

Aproape 10 ani mai târziu, Herzog și De Meuron au gândit conceptul urban și arhitectural al stadionului Allianz Arena pentru campionate mondiale de fotbal pornind de la trei teme: stadionul ca un corp iluminat cameleon cu fațadă dinamică, dezvoltarea unor circulații care să determine mulțimile

să pătrundă în incintă ca într-o procesiune considerându-se că evenimentul sportiv este încărcat de o însemnătate aparte pentru fani și tratarea spațiului interior al stadionului într-o cheie inspirată de forma unui crater. Golurile dintre stâlpii de beton armat ai cheșurilor de aprovizionare a celor 66 000 de vizitatori, spațiile tehnice și vestiarele au fost realizate din beton celular autoclavizat YTONG, datorită proprietăților izolatoare și protecției ridicate împotriva focului. Normele de rezistență la foc sunt foarte dure cu atât mai mult cu cât este vorba despre clădiri ce deserveșc spațiul public. La construcția Allianz Arena s-au utilizat în total 27 000 m² de beton celular autoclavizat de calitate germană cu o grosime de 365 mm. YTONG este primul material de construcție care reunește toate beneficiile existente în alte materiale de construcție: simplu de prelucrat și ușor precum lemnul, rezistent la foc și durabil ca o cărămidă și cu aceleași proprietăți ecologice de neegalat precum ale silicatulului de calciu, fiind de asemenea un produs mineral și reciclabil. Pe termen lung, fonoizolația, rezistența la foc, rezistența termică și durabilitatea rezultă în confort, economie de bani și siguranță. Sistemul constructiv YTONG oferă avantaje pe termen scurt și lung arhitecților, antreprenorilor, constructorilor, beneficiarilor și dezvoltatorilor, având o adaptabilitate crescută, astfel încât poate să răspundă celor mai sofisticate modele și proiecte de arhitectură. Printre avantajele acestui sistem

deosebit de simplu se numără materialele de construcție de bună calitate, asistența tehnică dedicată pe fiecare proiect, unelte profesionale pentru prelucrarea exactă a materialului, demonstrațiile practice, alături de consiliere și transportul materialelor pe șantier. În România, Ytong este producătorul de beton celular autoclavizat cu portofoliul cel mai variat de produse, oferind dimensiuni și densități potrivite diverselor tipuri de aplicații pentru pereți exteriori sau interiori.

Anuala Timișoreană de Arhitectură 2012

www.anualadearchitettura.ro

În perioada 3-18 decembrie, a avut loc cea de-a 6-a ediție a Anualei Timișorene de Arhitectură – a_ta 2012. Evenimentul, organizat de către OAR Filiala Teritorială Timiș, în colaborare cu revista „de arhitectura”, și-a propus să prezinte realizările și proiectele din ultimul an ale membrilor filialei și să aducă în dezbatere problemele actuale ale profesiei. Astfel, în completarea expoziției-concurs, Anuala a cuprins în programul său o serie de conferințe profesionale, prezentări de materiale și tehnologii, lansări de carte și alte publicații, proiecții de film etc. Juriul format din arhitecții Marius Călin (ZIP & BDX Studio, București), Silviu Aldea (Atelier MASS, Cluj), Roger Pop (a.a. studio, București), Adrian Spirescu (arhitect Adrian Spirescu, București), Ionuț Radu Filip (Filipsconcept, Baia Mare) a stabilit următoarele premii și mențiuni la toate cele 5 secțiuni ale competiției:

1. Realizări – Arhitectură

Mențiune

Proiect: Crama Pâncota

Autori: Arhitect / arh. Mihai Silvestru, arh. Andrei Gelmărean

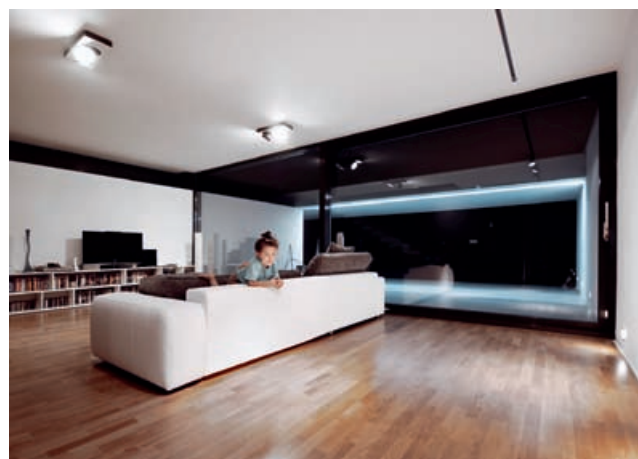
2. Realizări – Rezidențiale

Premiu de excelență

Proiect: Black on White

Autori: Parasite Studio / arh. Attila Wenczel, Claudiu Toma, Maja Bâldea

Colaboratori: Lbs Planconstruct / ing. Cristian Lannert **Foto:** Attila Wenczel

3. Realizări – Reabilitare/Reconversie/Restaurare

Premiu de excelență

Proiect: (Re) Reabilitare P-ța Badea Cârțan

Autor: Andreescu & Gaivoronschi / arh. Alexandru Vlad Gaivoronschi

Colaboratori: Dan Munteanu, Ovidiu Micșa, Alexandru Malaescu **Foto:** Ovidiu Micșa

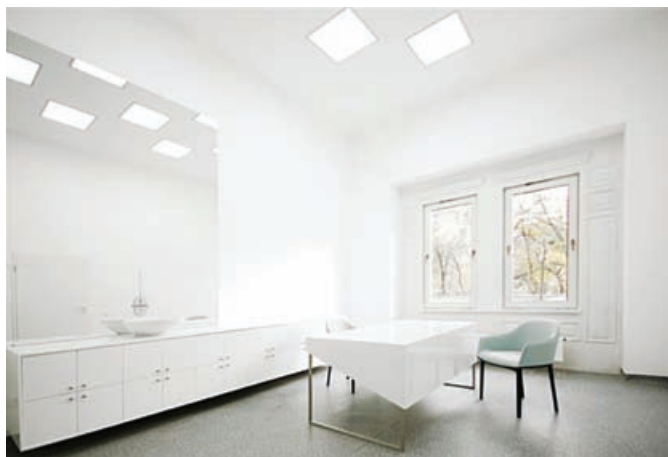
4. Realizări – Interior

Mențiune

Proiect: Sensiderma – Amenajare de interior

Autor: FOR + Atelier Trei / arh. Oana Simionescu, Alexandru Cozma, Codruța Negrulescu

Colaboratori: Oana Aneci, Andra Juganaru, Alexandru Iacob, Dumitru Duțu **Foto:** Attila Wenczel, Alexandru Cozma

5. Proiecte

Premiu de excelență

Proiect: EN(light)EN

Autor: Archaeus / arh. Marius Miclăuș

Colaboratori: Zsolt Gondos, Miodrag Stoianov, Bogdan Neagoie **Imagini:** Ciprian Cirtulescu

Războiul împotriva țărănimii. Anii colectivizării (1949-1962)

TEXT/FOTO: MUZEUL NAȚIONAL AL ȚĂRANULUI ROMÂN

Până pe 15 mai, la Muzeul Național al Țăranului Român poate fi văzută o expoziție-eveniment dedicată temei colectivizării, ce relevă sensul adânc și atroce al experimentului social comunist, caracterul său nihilist și forța sa tectonică. Curatorii Mihai Gheorghiu, Irina Hasnaș Hubbard, Maria Mateoniu, Vlad Columbeanu, împreună cu consultantul științific Cosmin Budeancă, au încercat să surprindă cât mai mult din această experiență-limită a țărănimii române în secolul XX, construind un tablou general al unei societăți aflate într-un proces de transformare fără precedent. Colectivizarea a fost un proces extrem de complex, care a vizat simultan câmpuri

diverse: politicul, socialul, economicul etc.; în mod concret, colectivizarea a fost o operațiune care, prin represiune și furtul proprietății particulare a dat naștere proprietății de stat și cooperatiste. Țelul final a fost formarea unei clase de muncitori agricoli „eliberați” de orice conștiință istorică, capabili să producă hrană pentru întreaga societate comunistă. Modernitatea comunistă a privit țăranul ca pe un reziduu istoric care trebuie eliminat, anihilat în substanța sa. Astfel, colectivizarea a fost totodată un proces de curățare și de reeducare, de reconstrucție a țesutului social prin intervenția represivă a politicului.

Mihai Gheorghiu ne spune mai multe

despre cum a fost gândită expoziția, despre cum au dorit să figureze această experiență complexă și tragică prin tematizarea iconică și scenografică a cuvântului și semnului fractură. „Figura care poate traduce ceva din sensurile acestei experiențe istorice este cea a fracturii de timp, de spațiu, de destin, a rupturii și a sfâșierii societății, a comunității, a existenței personale. În același spațiu scenografic, sunt prezente mărcile suferinței, ale rezistenței, ale sfâșierii existențelor individuale, alături de mărcile ideologicului, ale politicului, ale represiunii. Ea însăși, această alăturare, are menirea de a figura fractura, ruptura, dimensiunea enormă a intruziunii unei politici represive în țesutul social cel mai intim. Expoziția evită discursivitatea pedagogică, naturalismul, dar și metafora atotprezentă și superfluă. Nu ocolim o anumită dimensiune pedagogică, dar ea apare subtil, la încheierea parcursului. Expunerea oferă dimensiunea simbolică a experienței comuniste, sensul ei adânc distructiv pentru țesutul social și continuitatea istorică. Colectivizarea și comunizarea sunt procese invazive, de lungă durată, care au pus în dificultate întreaga societate, producând efecte majore incontornabile. Expoziția noastră vrea să facă sesizabile efectele perverse, care rămân prezente în act în societatea românească. O societate care este cangrenată și astăzi de infernul moral al trecutului recent, trecut care nu mai trece, trecut care nu este nici măcar trecut. România este invitată la disoluția memoriei sale identitare, istorice, la ștergerea oricărei urme care ar putea pune problema delicată a răspunderilor reale. Ștergerea memoriei servește numai unui viitor la fel de confuz și ignar ca și trecutul victorios al aceluia care au condus o țară la dezastru și o mai conduc încă. Istoria noastră recentă trebuie privită cu curaj și cu luciditate, numai astfel vom mai avea poate șansa unei victorii împotriva a tot ceea ce ne trage în jos, în apele tulburi ale unei neputințe generale, ale unei falsificări a tuturor normelor și valorilor.”

www.muzeultaranuluiroman.ro

ROCAD 2013
prezinta:

Phil Ayres
(Danemarca)

Miguel Baudizzone
(Argentina)

Masayuki Kurokawa
(Japonia)

Daniel Libeskind
(SUA)

Marvin Malecha
(SUA)

Dominique Perrault
(Franta)

Brian Spencer
(SUA)

Benedetta Tagliabue
(Italia)

Arturo Vittori
(Italia)

Andreas Vogler
(Elvetia)

www.rocad.org.ro

ROCAD 2013, 15 - 17 Mai 2013 BUCURESTI PALATUL PARLAMENTULUI

PARTENERI MEDIA:

ORGANIZATORI:

DK EVENTS
Strategic Communication Agency

„Mărturii. Frescele Mănăstirii Argeșului” De la machetă în sala de expunere

Arhanghelul Mihail – (Dobromir zugrav) ante 1526; pictură murală a fresco; dimensiuni fragment frescă: 263,5 x 133,5 cm (dimensiuni suport: 273 x 141 cm); restaurat (ante 1998); echipa coordonată de prof. univ. dr. Oliviu Boldura.
© MNAR, Galeria de Artă Veche Românească

Muzeul Național de Artă al României pregătește pentru luna decembrie expoziția-eveniment „Mărturii. Frescele Mănăstirii Argeșului”, care prezintă, în premieră, 31 din cele 35 de fragmente de frescă care s-au păstrat până astăzi din ansamblul decorativ mural al bisericii Mănăstirii Argeșului.

Atribuite zugravului Dobromir din Târgoviște (ante 1526), frescele au fost extrase din biserică la sfârșitul secolului al XIX-lea, în contextul restaurării coordonate de arhitectul francez André Lecomte du Noüy. Expoziția documentează epopeea acestor 31 de fragmente de pictură murală, aflate la capătul unui îndelungat proces de restaurare realizat sub coordonarea prof. univ. dr. Oliviu Boldura, prof. univ. dr. Dan Mohanu și lect. univ. dr. Romeo Gheorghită.

Alături de aceștia, conservatori, curatori, arhitecți, artiști multimedia și specialiști în educație muzeală și-au conjugat eforturile pentru găsirea formulei adecvate de prezentare a acestui prețios tezaur de artă veche românească din epoca lui Neagoe Basarab, într-o scenografie inspirată de ima-

gina legendarei Mănăstiri a Argeșului ca șantier fără sfârșit (proiect semnat de AbruPTArhitectura – arh. Cristina Constantin, arh. Mirela Vlăduță și arh. Cosmin Pavel). Cercetarea care a stat la baza expoziției este optim valorificată prin recursul la tehnologii multimedia integrate sub forma unei reconstituiri virtuale 3D a pozițiilor ocupate de fragmentele de frescă în cadrul ansamblului monumental înainte de extragerea lor, a unui film de prezentare a intervențiilor de restaurare și a unei aplicații interactive care permite vizionarea cōpiilor după tablourile votive realizate de pictorul Gheorghe Tattarescu în 1860. Aceste materiale, precum și promoul expoziției, sunt realizate de KOTKI visuals (Dilmana Yordanova, Mikaela Kavdanska și Larisa Crunțeanu).

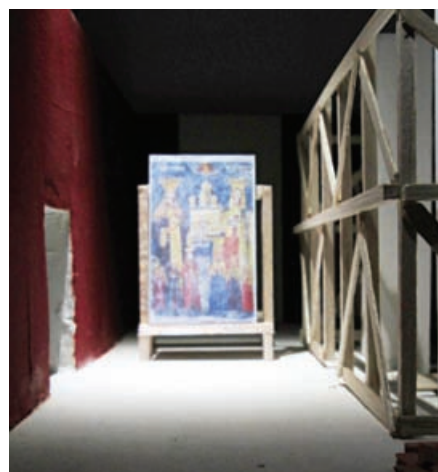
Muzeul Național de Artă al României mulțumește instituțiilor partenere – Muzeul

Național de Istorie a României, care a împrumutat două fresce, și Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, care a împrumutat planuri, relevee și fotografii din perioada restaurării Mănăstirii Argeșului –, precum și Arhiepiscopiei Argeșului și Muscelului pentru concursul acordat în documentarea acestei expoziții.

„Timpul petrecut în jurul frescelor de la Argeș a fost un timp bun, câștigat. Ne-a ajutat să înțelegem frescele în desprinderea lor de pe zid, în îndepărtarea de lumina în care au apărut. Înlocuite, alungate, găzduite departe, rănite, oblojite, îngrijite, frescele se pregătesc să mărturisească. Întâlnirea cu ele regăsește momentul febril al facerii lor, învecinat cu grija și truda restaurării.” – Cristina Constantin, arhitect (AbruPTArhitectura), scenograf al expoziției

Macheta expoziției – proiect scenografic realizat de ABRUPTARHITECTURA (Cristina Constantin, Mirela Vlăduță și Cosmin Pavel)

CASE TRADIȚIONALE DIN DOBROGEA

olane

TRADITIONAL HOUSES FROM DOBROGEA

O PERSPECTIVĂ BINE DOCUMENTATĂ ASUPRA
ARHITECTURII TRADIȚIONALE A DOBROGEI.

UN NOU ALBUM DIN COLECȚIA IGLOOPATRIMONIU DISPONIBIL ACUM ÎN LIBRĂRII.
VIZITEAZĂ IGLOO.RO PENTRU OFERTA SPECIALĂ DE VÂNZARE.

Proiect editorial finanțat
de Administrația Fondului
Cultural Național

Hala Matache

FOTO: ADRIAN BĂLTEANU

Ca urmare a discutării soluțiilor de strămutare a Halei Matache în cadrul PUZ-urilor pentru lărgirea străzii Berzei în ședințele Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice (30.01.2013) și a Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului (20.02.2013) fără a include și varianta de păstrare pe amplasament, Ordinul Arhitecților din România, Fundația Pro Patrimonio, Agenția de Monitorizare a Presei Active Watch și Asociația Salvați Bucureștiul cereau autorităților, pe data de 27 februarie, în cadrul unei conferințe de presă organizate la Clubul Țăranului să respecte interesul public prin păstrarea Halei pe amplasament și organizarea unui concurs de arhitectură înainte de avizarea PUZ-ului, cu tema corectă care să analizeze din punct de vedere sustenabil posibilitatea și nevoia mutării Halei. Cu aceeași ocazie, organizatorii au prezentat publicului evaluări ale costurilor pentru două scenarii diferite:

A. menținerea Halei Matache pe actualul amplasament și restaurarea ei,
 B. translatarea halei prin demolare și reconstruirea unei imitații pe alt amplasament. Conform acestor evaluări, costurile de renovare a Halei pe amplasament sunt cu circa 600.000 de euro mai mici decât cele pe care le implică strămutarea. Mai mult, dacă lucrările de renovare erau realizate în anul 2011, imediat după închiderea Halei, costurile nu ar fi depășit 600.000 de euro, această sumă fiind cu 1,4 milioane de euro mai mică față de soluția propusă de Primărie.

În afara aspectelor economice, au fost prezentate și o serie de aspecte juridice deosebit de importante pentru subiectul dezbaterii. Astfel, în comunicatul de presă pus la dispoziție de către organizatori se arată că: „Expertiza structurală cerută de proprietarul halei (PMB) a fost intitulată «Soluții pentru mutarea halei», fără să ia în considerare și o expertiză alternativă pentru păstrarea monumentului pe amplasament, așa cum prevede legislația în vigoare, cu privire la monumente istorice. Ca urmare, specialiștii au întocmit trei variante de strămutare și nicio variantă comparativă pentru lucrări necesare la hală pe amplasamentul inițial. Membrii Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice la ședința din 30 ianuarie 2013 au fost astfel obligați să aleagă între cele trei variante, cu opțiunea pentru

cea mai ieftină soluție și în același timp cu păstrarea în cea mai mică măsură a substanței originare.”

În încheiere, a fost adusă din nou în atenția publicului propunerea grupului de Arhitecți Voluntari, prin care se demonstrează că Hala Matache poate rămâne pe amplasament fără a afecta strada lărgită, așa cum a fost ea prevăzută în proiectul Primăriei. În viziunea lor, regenerarea acestei zone istorice a Bucureștilor ar trebui să se facă în jurul valorificării tradiției și patrimoniului de arhitectură, memorie culturală și viață comunitară. Regenerarea este un proces complex, care trebuie să refacă logica economică și funcțională, să întărească coeziunea socială și identitatea culturală a cartierului, care nu poate fi făcut prin distrugere, neglijarea cetățenilor, a valorilor și a calității mediului.

Soluții propuse

"Construiește Școli Verzi" este o inițiativă a Consiliului Român pentru Clădiri Verzi pentru a demonstra că elevii din România pot învăța în clădiri sustenabile, cu lumină naturală din abundență, iluminat eficient, un sistem calitativ de izolare fonică, consum redus de energie, materiale ce nu conțin substanțe toxice, urmărindu-se un ambient pozitiv ce mărește calitatea orelor de curs.

Școlile înscrise în concurs au conceput și susținut un eveniment sau proiect sustenabil. Campania "Construiește Școli Verzi" a ales câștigătoare Școala Gimnazială Câlnic, din județul Alba, beneficiind de o renovare sustenabilă implementată în 2013. Școala Gimnazială Câlnic datează din anul 1900 și are o suprafață construită de 672m².

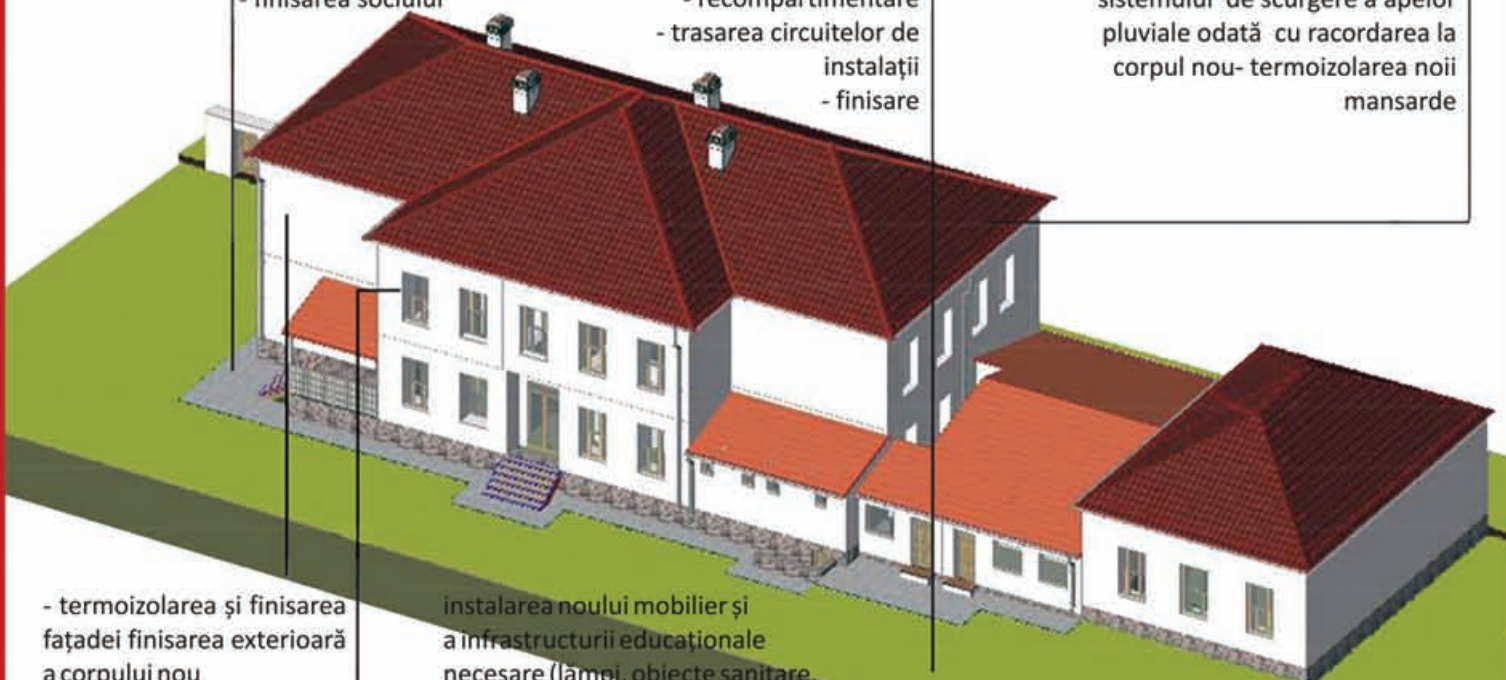
Probleme semnalate:

- gradul de uzură, cumulat, 75%
- lipsa apei curente
- lipsa izolării termice
- geamuri și uși ineficiente energetic
- instalație electrică deficitară
- aspectul neplăcut al sălilor de clasă

- escavarea în jurul amprentei la sol
- izolarea subsolului
- finisarea soclului

- reconfigurarea grădinii
- decopertarea la interior până la structură
- recompartimentare
- trasarea circuitelor de instalații
- finisare

- înălțarea structurii acoperișului pentru a face podul utilizabil
- refacerea acoperirii și a sistemului de scurgere a apelor pluviale odată cu racordarea la corpul nou- termoizolarea noii mansarde

- termoizolarea și finisarea fațadei finisarea exterioară a corpului nou
- tâmplărie cu geam dublu termoizolant

- instalarea noului mobilier și a infrastructurii educaționale necesare (lămpi, obiecte sanitare, dotări IT, suport educațional, etc.)

Proiecte românești nominalizate pentru Premiul Mies van der Rohe 2013

Arhitectura este un element central în cadrul sectorului culturii și creației europene, caracterizat de un mare dinamism. În domeniul arhitecturii lucrează peste jumătate de milion de oameni, iar peste 12 milioane sunt angajați în sectorul construcțiilor. În ansamblu, industriile culturale și creative contribuie cu până la 4,5% la PIB-ul UE.

Premiul UE pentru arhitectură contemporană „Mies van der Rohe” răsplătește contribuția arhitecților europeni la dezvoltarea de noi idei și tehnologii în domeniul urbanismului contemporan. Lansat în 1987 și cofinanțat prin programul Cultura al UE și de către Fundació Mies van der Rohe, premiul, în valoare de 60 000 EUR, este cea mai valoroasă distincție oferită în arhitectura europeană. El se acordă din doi în doi ani pentru o lucrare realizată în cei doi ani anteriori decernării. Ceremonia de anul acesta este a 13-a de la lansare.

Lucrările nominalizate sunt propuse de experți independenți din întreaga Europă, de asociațiile membre ale Consiliului Arhitecților din Europa, de asociațiile naționale de arhitecți și de comitetul consultativ al premiului.

Pentru ediția 2013 au fost nominalizate 335 de proiecte din cele 37

de țări europene care participă la programul Cultura al UE, 8 dintre ele fiind semnate de arhitecți români. Deși niciunul nu se află pe lista finaliştilor, prezența unui număr din ce în ce mai mare de proiecte autohtone printre cele nominalizate, stă mărturie pentru evoluția semnificativă a calității arhitecturale din România.

Câștigătorii premiului și al mențiunii speciale, acordat celui mai promițător arhitect, vor fi anunțați în luna mai, iar ceremonia de decernare va avea loc în data de 6 iunie și va fi găzduită de Pavilionul Mies van der Rohe din Barcelona, Spania. Cei doi laureați vor fi aleși din cele 5 proiecte finaliste: Clădirea Primăriei, Ghent, Belgia (Proiect: Robbrecht en Daem arhitecten; Marie-José Van Hee arhitecten); Superkilen – parc urban intercultural, Copenhaga, Danemarca (Proiect: BIG Bjarke Ingels Group; Topotek1; Superflex); Harpa – Sală de concerte și centru de conferințe din Reykjavik, Reykjavik, Islanda (Proiect: Batteríid Architects; Henning Larsen Architects; Studio Olafur Eliasson); Cămin pentru persoane în vârstă, Alcácer do Sal, Portugalia (Proiect: Aires Mateus Arquitectos) și Metropol Parasol – spațiu cultural și comercial, Sevilla, Spania (Proiect: J. Mayer H.). Mai multe informații puteți găsi pe www.miesarch.com.

Casa din garaje prefabricate

Proiect: ABRUPTARHITECTURA / arh. Cristina Constantin, arh. Cosmin Pavel **Foto:** Cosmin Pavel

Uzina de apă, Centru de arhitectură, cultură urbană și peisaj

Proiect: AGD / arh. Constantin Gorcea **Foto:** Cristian Istrati

Crama Avincis

Proiect: BBM GRUP / arh. Alexandru Beldiman, arh. Doina Butică, arh. Georgiana Albița, arh. Dan Butică, arh. Mika Nilich, arh. Ioana Arzoiu; ICON STUDIO DE ARHITECTURA / arh. Cristina Mihaela Woinaroski **Foto:** Cosmin Dragomir

Pavilion Primire Baia Sf. Ana

Proiect: BLIPSZ / arh. Istvan Pasztor, arh. Istvan Benedek, arh. Zsolt Szenasi-Papp; ATELIER FKM / arh. Arnold Macalik **Foto:** Istvan Benedek

BARJA – Arhitectura unui spațiu public de-a lungul canalului Bega din Timișoara

Proiect: D PROIECT / arh. Bogdan Demetrescu **Foto:** Ovidiu Micșa

Cluj Arena

Proiect: DICO ȘI ȚIGĂNAȘ BIROU DE PROIECTARE / arh. Șerban Țigănaș, arh. Florin Dico, arh. Levente Kornis, arh. Cristian Urcan
Foto: Cosmin Dragomir

Bastionul Postăvarilor, Brașov

Proiect: POINT 4 SPACE / arh. Justin Baroncea, arh. Radu Enescu, arh. Constantin Goagea **Foto:** Cosmin Dragomir

Pensiune turistică Atra Doftana

Proiect: TECON / arh. Bogdan Babici, arh. Alexandru Maftei, arh. Bogdan Brandiburg **Foto:** Cosmin Dragomir

Franke Solid Surface este un produs compus avansat, utilizat într-o gamă largă de aplicații comerciale și rezidențiale. Este un material de suprafață solid, extrem de durabil, flexibil, netoxic, neporos, omogen, ușor de întreținut și igienic, care nu permite dezvoltarea bacteriilor și mușcăturii (unul dintre avantajele acestui material este că nu are îmbinări vizibile). Flexibilitatea designului este o altă caracteristică deosebit de importantă a acestui produs. Datorită proprietății de termoformare, permite execuția unor lucrări deosebite 2D și 3D, precum și decorarea cu elemente în relief. Culoarea și modelele apar pe întreaga grosime a materialului și nu dispar urmarea a uzurii. Majoritatea deteriorărilor, inclusiv cele provenite din lovituri, arsuri sau agresiune chimică, pot fi reparate, integritatea suprafeței și luciul original putând fi redată în orice moment.

Având o capacitate bună de fabricare, fiind un material termoformabil și igienic, Franke Solid Surface poate fi utilizat într-o gamă variată de spații: bucătării (blaturi, chiuvete, placări de perete), băi (blaturi, chiuvete, căzi, placări), spitale (placări pereți, recepții, grupuri sanitare, laboratoare, chiuvete decontaminare, săli de operație), restaurante (baruri, mese), magazine (display, placări pereți, recepții), clădiri publice (display în muzee, mese pentru întâlniri) etc. Franke Solid Surface oferă o gamă foarte diversă de culori și texturi care accentuează tonurile naturale și nuanțele din spațiile interioare rezidențiale și comerciale. În România, produsul este disponibil (stoc) în: plăci cu grosimea de 6 mm (alb) și dimensiunile de 2 500 X 760 mm; plăci cu grosimea de 12 mm, 24 de culori, și dimensiunile de 3 680 X 760 mm.

www.franke.ro

Competiția Piraeus Cultural Coast

Ministerul Culturii și Turismului din Grecia împreună cu Piraeus Port Authority au lansat anul trecut un concurs internațional cu o temă complexă: proiectarea unui Muzeu al Antichităților Subacvatice, transformând un siloz de cereale construit în portul Piraeus în anii '30, și realizarea unui spațiu public deschis în centrul portului, un loc pentru relaxare, artă și educație, reprezentativ pentru întregul oraș. Echipa românească participantă (arhitecții Andrei Uleia, Cristina Chelărescu și Traian Bompă) s-a remarcat între cele aproape 100 de echipe care s-au înscris în concurs și au reușit să obțină premiul al II-lea cu o propunere îndrăzneată, înfățișând un spațiu narativ, poetic, dar totodată coerent funcțional și la standarde tehnice actuale. Andrei Uleia este fondatorul „Dasein arhitectură urbană” și gestionează activitatea biroului ca executiv și director de creație. Cristina Chelărescu și Traian Bompă sunt o echipă de arhitecți cu sediul la Paris. Începând din 2007 au fost implicați în diverse proiecte și concursuri internaționale alături de arhitecți români și francezi. Premiul I a revenit echipei Antonopoulos Evangelos, Vetta Thalia, Gavalas Georgios, Riga Maria-Kiriaki, Stamouli Anastasia și Pilarinou

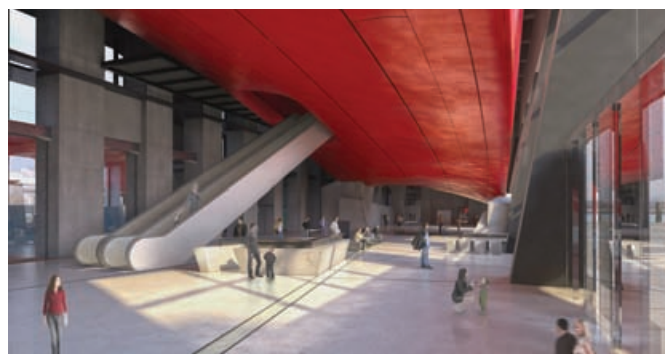
Maria din Grecia, cu un proiect care pune accentul pe restabilirea relației pierdute dintre oraș și mare, iar premiul al III-lea a fost acordat tot unei echipe din Grecia, care a mizat pe conceptul de „inverted archaeology”: Kizis Ioannis, Kizis Konstantinos, Mpelavilas Nikolaos și Trova Vasileia. Proiectul *Diving_Emerging* semnat de către arhitecții dr. Sakellaridou Eirini, Papanikolaou Morpho și Mavrou Chrysokona a fost răsplătit cu locul IV pentru fluxul continuu de oameni pe care îl propune prin intermediul unor lifturi ce simulează experiența scufundării și a ridicării la suprafață, în timp ce câștigătorii premiului V, Joao Maria Ventura Trindade și Patricia Marques Costa au pornit de la ideea că fiecare etapă de dezvoltare își pune amprenta asupra unui loc, motiv pentru care și-au propus să recupereze toate urmele devenirii istorice a locului și să se le încorporeze în noua structură.

În afara celor cinci premii, juriul a acordat și nouă mențiuni de onoare. Mai multe detalii despre premii și despre proiectele înscrise puteți afla pe site-ul concursului:

www.piraeusculturalcoast.org

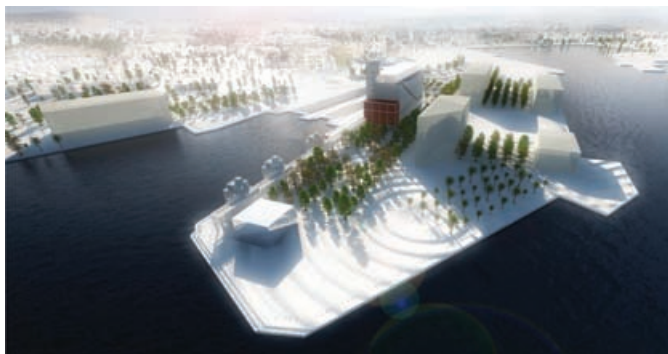
Premiul 1

Proiect: Antonopoulos Evangelos, Vetta Thalia, Gavalas Georgios, Riga Maria-Kiriaki, Stamouli Anastasia, Pilarinou Maria

Premiul 2

Proiect: Andrei Uleia, Traian Bompa, Cristina Chelărescu

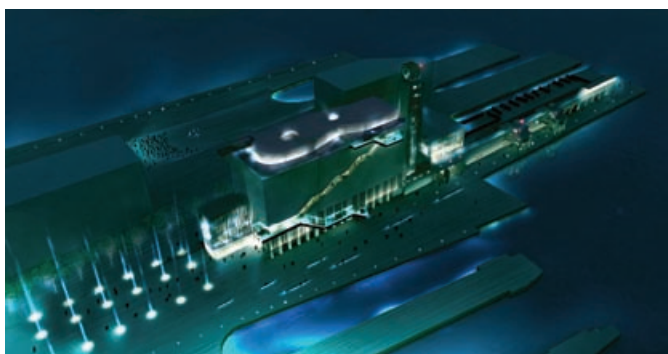
Premiul 3

Proiect: Kizis Ioannis, Kizis Konstantinos, Mpelavilas Nikolaos, Trova Vasileia

Premiul 4

Proiect: dr. Sakellaridou Eirini, Papanikolaou Morpho, Mavrou Chrysokona

Premiul 5

Proiect: Joao Maria Ventura Trindade, Patricia Marques Costa

Close, Closer

Trienala de Arhitectură de la Lisabona 2013

Cea de-a treia Trienală de Arhitectură de la Lisabona, organizată în jurul temei *Close, Closer*, propusă de curatorul principal al evenimentului Beatrice Galilee, invită publicul larg la o examinare critică a potențialului din spatele produsului arhitectural, prin intermediul unui lung șir de manifestări printre care se numără expoziții experimentale și dezbateri.

În perioada 12 septembrie – 15 decembrie 2013, 4 proiecte curatoriale ample vor aborda arhitectura ca pe un factor decisiv în procesul de transformare și proiectare a

spațiului, ca pe o forță socială, culturală și politică implicată în schimbarea contextului global actual. Expoziția *Future Perfect*, organizată de Liam Young aduce împreună un grup de oameni de știință și cercetători pentru a construi orașul viitorului. Proiectul *The Real and Other Fictions*, coordonat de Mariana Pestana reprezintă un grup de intervenții interdisciplinare realizate la scara 1:1 care explorează spațiul supranatural dintre realitate și ficțiune. Organizat într-o piață publică din Lisabona, *New Publics*, curatariat de José Esparza constituie un program

desfășurat pe parcursul a trei luni, responsabil pentru crearea unei scene politice care să materializeze argumente, controverse, propuneri și strategii, cu scopul de a oferi o nouă formă realității sociale colective. Cel de-al patrulea proiect, *Institute Effect* invită 12 publicații, galerii, librării și muzee importante să se expună în Lisabona prin rotație și să-și prezinte rolul pe care îl au în conturarea discursului arhitectural contemporan. Toate aceste expoziții vor fi completate de o serie de evenimente pluridisciplinare în cadrul cărora va fi prezentat punctul de vedere și al altor sfere creative.

Trienala își propune să stabilească o platformă de analiză a unor tehnici arhitecturale alternative care să aibă puterea de a transforma orașele contemporane. Cele 4 teme au fost alese pentru a inspira și genera o masă critică și pentru a implica un număr cât mai ridicat de persoane, oferindu-le posibilitatea de a se face auziți și văzuți și, poate cel mai important, de a beneficia de mijloacele prin care își pot materializa ideile. Pentru aceasta, arhitecți, studenți, artiști, designeri și urbanisti sunt invitați să se alăture programului *Close, Closer*, contribuția fiecăruia urmând să genereze un important dialog cu privire la o arhitectură mai cooperantă și interconectată, în beneficiul orașelor noastre. Organizatorii Trienalei anunță și lansarea unui concurs pentru burse de cercetare, unul pentru studenți și unul pentru tinerii arhitecți. Despre toate acestea, cât și despre programul încărcat al evenimentului puteți afla mai multe pe www.close-closer.com și www.trienaldel Lisboa.com

BUT
IS IT
ARCHI
TEC
TURE?

Close,

Closer

BRAVE
NEW
NOW

Close,

Closer

WHAT
THINGS
MAY
COME?

Close,

Closer

Fundamentals. Bienala Internațională de Arhitectură de la Veneția 2014

Deținând cele mai importante distincții care pot fi acordate unui arhitect, printre care Leul de Aur, Premiul Pritzker sau Premiul Mies van der Rohe sunt doar câteva, Rem Koolhaas a fost numit recent curatorul celei de-a 14-a ediții a Bienalei Internaționale de Arhitectură de la Veneția, pentru care a propus o schimbare de direcție, marcată de tema *Fundamentals*.

„*Fundamentals* va fi o bienală despre arhitectură, nu despre arhitecți. După o serie de bienale dedicate celebrării contemporanului, *Fundamentals* se va concentra pe istorie – pe elementele inevitabile ale oricărei arhitecturi folosite de oricare arhitect, oriunde, oricând (ușa, pardoseala, tavanul etc.) și pe evoluția arhitecturilor naționale în ultimii 100 de ani. (...) Această retrospectivă va genera o înțelegere proaspătă a bogăției repertoriului fundamental al arhitecturii, aparent atât de epuizat astăzi.” (Rem Koolhaas)

Dacă în 1914 se putea vorbi despre arhitectura „chineză”, arhitectura „elvețiană”, arhitectura „indiană”, la un secol distanță, sub influența războaielor, regimurilor politice, mișcărilor naționale și internaționale de arhitectură, talentelor individuale, prietenilor, evoluției tehnologice etc., arhitecturile care odată erau specifice și locale au devenit alternative și globale. Identitatea națională a fost sacrificată în favoarea modernității. Cum pregătirile pentru ediția 2014 încep cu un an mai devreme față de calendarul tipic al bienalei, organizatorii își propun să folosească timpul suplimentar pentru a introduce mai multă coerență la nivelul Pavilioanelor Naționale. Scopul este ca toate țările participante să adopte aceeași temă – „Preluând Modernitatea: 1914-2014” – și să prezinte, fiecare în felul ei, procesul înlăturării caracteristicilor naționale în schimbul adoptării universale a unui singur limbaj modern, cu un singur repertoriu de tipologii.

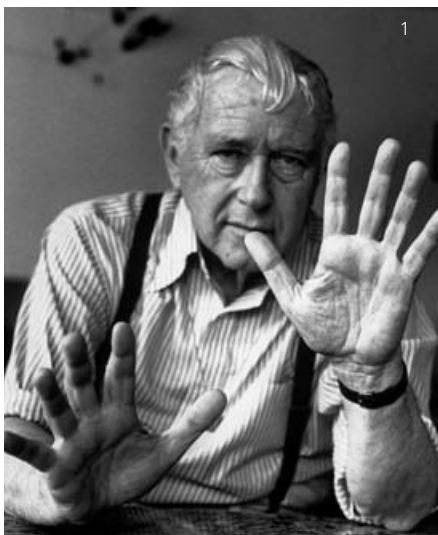

Mai multe detalii despre eveniment puteți găsi pe www.labiennale.org.

Marcel Breuer (1902-1981) Design și arhitectură – expoziție retrospectivă

TEXT: IOANA PĂUNESCU

Concepută și organizată de către Vitra Design Museum, retrospectiva Marcel Breuer (20 februarie – 17 iulie 2013) este prima care prezintă, într-o manieră diferențiată și detaliată, ambele discipline în care designerul și arhitectul de origine ungară a creat. Prezentată în cadrul Cité de l'architecture & du patrimoine și cuprinzând o secțiune dedicată designului și materialelor folosite pentru mobilier (lemn, metal, aluminiu sau contrapla-

1. Portret Marcel Breuer, 1975. Foto: © Arhivele Bauhaus, Berlin.
2. Clopotnița mănăstirii Buna Vestire a ordinului Benedictin, Bismarck, Dakota de Nord, (1961-1963, cu Hamilton P. Smith). Foto: © Shin Koyama - Arhivele Universității Mary.
3. Whitney Museum of American Art, New York, N.Y., (1964-1966, cu Hamilton P. Smith). Foto © Ezra Stoller - Esto. Toate drepturile rezervate.

caj) și una dedicată obiectelor de arhitectură (grupate pe funcțiuni și ordin de mărime: locuințe, spații și volume) și, de asemenea, pe categorii de materiale și de „efecte” (elementele-cheie ale vocabularului folosit, forme geometrice și texturi caracteristice stilului arhitecturii), ampla expoziție are ca scop principal ilustrarea cronologică, prin fotografie, text, crochiuri și obiecte, a imaginii de ansamblu a evoluției, de la începuturile studiilor la Bauhaus până la marile obiecte de

arhitectură, a unuia dintre marile nume ale secolului XX.

„În ceea ce privește proiectele mele, mi-am dorit să merg pe o cale care să mă conducă spre volumele cele mai importante. Motiv pentru care m-am concentrat, la început, pe elementele cele mai mici, cum ar fi scaunele sau alte piese de mobilier și, în acord cu programul meu de lucru, am trecut apoi de la mobilier la locuințe private...” (scrisoare către Walte Gropius, martie 1932).

Arhitectura Memoriei. Noua frontieră a spațiului sacru

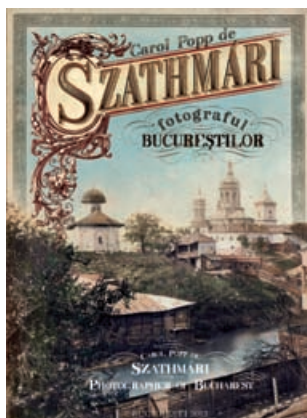

Acest volum explorează noile dimensiuni ale arhitecturii memoriei, de la arhitectura memorială, adică a arhitecturii destinate să aducă aminte, să co-memoreze în spațiul public evenimente, de regulă violente și tragice, la arhitectura în relație cu timpul în general, în sensul statutului său de condensator temporal.

În acest sens, memoria intervine ca trăsătură proprie obiectului arhitectural și sunt discutate câteva instanțe ale acestei capacități memorializante a obiectului de arhitectură, mai cu seamă a celui religios. În câteva texte succesive se discută problema originii arhitecturii, a caracterului său arhival și a modului cum dispare arhitectura.

Autor	Augustin Ioan
Limba	Română
ISBN	978-606-8026-23-7
Editura	Igloo Media
An apariție	2013
www.igloo.ro	

Carol Popp de Szathmari. Fotografii Bucureștilor

Această carte, scoasă în condiții grafice deosebite și plină de fotografii cu detalii surprinzătoare, cuprinde întreaga operă fotografică cunoscută, legată de București, a lui Carol Popp de Szathmari, pictor și grafician transilvănean, primul fotograf de artă și documentarist din Regatul Român și unul dintre primii zece fotografi din Europa. Lui Szathmari îi datorăm unele dintre primele fotografii ale Bucureștilor, din perioada 1848-1885. Cartea cuprinde multe informații necunoscute și imagini inedite dintr-un oraș care s-a transformat aproape total, cititorul având bucuria să descopere un București al căruțelor și caleștilor, al Dâmboviței ca sursă principală de apă, al hanurilor încă în picioare, al Târgului Moșilor, al carelor alegorice, al demolărilor și al construcțiilor.

Autori	Emanuel Bădescu Radu Oltean
Limba	Română, Engleză
ISBN	973-0-12736-2
Editura	Art-Historia
An apariție	2012
art-historia.blogspot.ro	

Ghid de construire în zona de dezvoltare durabilă a Parcului Național Piatra Craiului

Presiunea imobiliară în creștere și incapacitatea autorităților locale de a gestiona și garanta un mediu de calitate și de a înțelege și conserva specificul locului au produs în ultimii ani o dezvoltare haotică în Parcul Național Piatra Craiului. Majoritatea proiectelor analizate pentru avizare demonstrează o slabă cunoaștere a specificului local și indiferență pentru integrarea în peisaj. De multe ori, ele sunt greu de corectat și se optează pentru compromisuri, care, însumate, scad tot mai mult calitatea peisajului. Scopul acestui ghid este de a ajuta la elaborarea unor proiecte mai bune, de a preveni deteriorarea peisajului și de a ameliora calitatea locuirii în zonă – în spiritul dezvoltării durabile și a *Politicii pentru Arhitectură în România 2010-2015. Cultura mediului construit și calitatea vieții*, inițiată și promovată de Ordinul Arhitecților din România.

Autor	Raluca Munteanu
Editor	Mirela Duculescu
Limba	Română
ISBN	978-973-0-13817-7
Editura	Arhitera
An apariție	2013
www.arhitera.ro	

EXPOCONFERINȚELE DE ARHITECTURĂ

5 Martie 2013 | JW Marriott Grand Hotel
CONFERINȚA DE ARHITECTURĂ INGLASS
glass architecture and engineering

INGLASS

27 - 28 Mai 2013 | JW Marriott Grand Hotel
EXPOCONFERINȚA DE ARHITECTURĂ GIS
arhitectură de interior | design | iluminat

GIS

11 - 12 Noiembrie 2013 | JW Marriott Grand Hotel
EXPOCONFERINȚA DE ARHITECTURĂ RIFF
acoperișuri | izolații | fațade

RIFF

www.ieglass.ro

www.iegis.ro

www.ieriff.ro

organizator: **abplus**
events

evenimente organizate sub egida **CAMEX**

un nou album **igloobest**
din **decembrie** în librării și pe www.igloo.ro